

KRANJ, Torek, 30. 12. 1969

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

LETO XXII. — Številka 99

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko,
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Srečno in zdravo **1970**

10-letnica obrtnega podjetja Kladivar iz Žirov

Minulo nedeljo, 28. decembra, je kovinsko obrtno podjetje Kladivar žiri praznovala

10-letnico obstoja, ali točneje — 10-letnico prehoda od storitvene na industrijsko de-

javnost. Ob tej priliki so v Dobračevem odprli nov proizvodni obrat, ki ga je zgradilo domače gradbeno podjetje Remont. Celotni stroški (adaptacija nekdanjih hlevov, instalacije, nabava strojev in druge opreme) znašajo 650 tisoč N din.

Kladivar ima danes 70 zaposlenih in doživlja nagel razcvet. To je pravzaprav nenavadno, kajti še pred dvema letoma je bil tik pred propadom. A z razširitvijo proizvodnje na elemente za avtomatizacijo, predvsem na vibracijske oddajnike in elektromagnete, so uspeli premagati težave. Letos so ustvarili 2 milijona 300 tisoč N din bruto dohodka, v letu 1970 pa upajo, da se bo ta vsota povečala za nadaljnjih 1 milijon 900 tisoč N din. — ig

Dedek Mraz v Škofji Loki

Ljudska knjižnica v Škofji Loki letos že peto leto zapored organizira praznovanje

ob novoletni jelki. Ob sodelovanju Loškega gledališča in organizacije SZDL bodo organizirali obiske dedka Mraza po šolah, vrtcih in podjetjih. V Loškem gledališču bo te dni pred novim letom predstava Marije Hetzl Novoletna zgodbica. Zadnja predstava bo 31. decembra ob 16. uri. Dedek Mraz bo obiskal otroke tudi v torek, 30. decembra, ob 19. uri pred veleblagovnico Nama.

J. K.

Še ena bencinska črpalka v Kranju

Včeraj dopoldne je Petrol iz Ljubljane na Zlatem polju v Kranju odprl že šestnajsto bencinsko črpalko na Gorenjskem.

Visoka odlikovanja za sindikalne delavce

Ob 50-letnici KPJ, Skoja in sindikatov je predsednik republike Josip Broz - Tito odlikoval za dolgoletno delo v sindikalni organizaciji trinajst sindikalnih delavcev iz kranjske občine. Danes (torek) bodo dobili odlikovanja: Jakob Stibelj, Tončka Mohor — Kalan, Stane Božič — red zaslug za narod s srebrno zvezdo; Slavko Zalokar, Miha Sekne, Stane Matelič, Miroljub Nadiževac, Franc Jenko — red dela z zlatim vencem; Ljubo Ravnihar, Edo Resman, Marija Strajnar — red zaslug za narod s srebrnimi žarkmi; Danila Gril, Stane Toplak — red republike s srebrnim vencem.

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-looglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni-na: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 %, popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

V skladu s poslovno politiko podjetja vabi Združena lesna industrija Tržič k sodelovanju delavca, ki si je pridobil strokovne izkušnje v gospodarskih organizacijah s področja razvoja podjetij in ki ima veselje do dela na tem področju.

V TA NAMEN OBJAVLJA
ZDRUŽENA LESNA INDUSTRIJA TRŽIČ
po sklepu komisije
za sprejem naslednje prosto delovno mesto:

inženir razvoja

poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. da je diplomiran strojni ali lesni inženir
2. da ima vsaj 3 leta ustrezne prakse

Osební dohodki so določeni z pravilnikom

Poskusna doba je 6 mesecev

Možnost nastopa službe takoj

Stanovanje po dogovoru

Prijave z življenjepisom, podatki o dosedanjih zaposlitvah ter dokazila o šolski izobrazbi bo sprejemal splošni sektor Združene lesne industrije Tržič 8 dni od dneva objave.

MISLITE
PRAVOČASNO
NA STANOVANJE

zato
varčujte
pri

Gorenjski
kreditni
banki

ki vam odobri
NA PODLAGI
PRIVARČE-
VANEGA
DENARJA

kredit

po 2 % obrestni meri

Obenem sodelujete pri
nagradnih žrebanjih,
če varčujete najmanj
za dobo dveh let.

V petek, 26. decembra, zvečer so v galeriji Prešernove hiše (Kranj) odprli razstavo grafik slikarja Rudija Simoniča. — Foto: F. Perdan

V galeriji Mestne hiše v Kranju razstavljajo svoja dela tuji slikarji samorastniki. Dva od njih, Jože in Konrad Peternelj, sta doma iz Žirov, tretji, Anton Plemelj, pa z Bleda. Prikažejo 30 podob, slikanih na platno, lesenit ali steklo. Razstava, ki jo je organiziral Gorenjski muzej, bo odprta do 15. januarja.

SZDL danes in jutri: človek

Pravzaprav s temi zadnjimi letošnjimi pogovori ne želimo delati obračuna o vlogi socialistične zveze. Čeprav bi bilo to nekaj običajnega za ta trenutek, ne želimo ocenjevati doseženega. Nismo spraševali, kaj predstavniki oziroma predstavniki vodstev občinskih konferenc socialistične zveze na Gorenjskem menijo o družbenem življenju in dogodkih (ki jih je organizacija SZDL obravnavala in reševala) ta hip, ko bo gong v kratkem najavil konec starega in začetek novega leta.

Tokrat si sami dovoljujemo morda malce skromno, če ne preskromno oceno, da je to leto pomenilo za razvoj in vlogo socialistične zveze velik korak in pomembno preobrazbo. Dovoljujemo si, da le na kratko ponovimo v tem letu velikokrat izrečeno ugotovitev, da je socialistična zveza od trenutka do trenutka v vrsti pomembnih družbenih dogodkov vse bolj postajala organizacija delovnega človeka.

In po čem sprašujemo? Po tem, o čemer smo to leto nekajkrat razpravljali in pisali na straneh časopisov, in o čemer bo že na začetku prihodnjega leta podana sklepna beseda. Sprašujemo torej po težah o socialistični zvezi danes in želimo iz njih v tem kratkem mozaiku pogovorov izvedeti osnovni namen in pomen: cilj teh tež v primerjavi s členom organizacije SZDL — človekom.

Predsednikom oziroma predstavnikom vodstev občinskih konferenc na Gorenjskem se že uvodoma zahvaljujemo za odgovore ter čestitke in lepe želje, ki so jih namenili članom oziroma prebivalcem Gorenjske v prihodnjem letu. Želimo jim, da bi tudi za njih novo leto pomenilo vse najboljše.

OSNOVA JE V KRAJEVNI SKUPNOSTI

Predsednik občinske konference SZDL Jesenice Bert Brun

»Reformski procesi in tržno gospodarstvo so si iz dneva v dan v mnogih primerih precej nasprotujoči. Menim, da so to najbolj občutljiva vprašanja, ki zadevajo človeka — člana socialistične zveze. Prav zato sem trdno prepričan, da bo socialistična zveza v prihodnje morala vse bolj posegati tudi na področje gospodarstva. Ne more in ne sme nam biti vseeno, kakšen je standard prebivalcev — članov socialistične zveze v naši občini. Prav tako nam ni vseeno, kam in kako zaposliti nove mlade ljudi. Menim, da so prav ta in nekatera druga vprašanja tista, kjer bi se morala srečavati socialistična zveza kot organizacija in človek kot član te organizacije.

Letos so nam nekatere nove oblike delovanja oziroma obravnavanja razvojnih vprašanj pokazale, kako nadaljevati v prihodnje, da bo sleherni član lahko sodeloval in vplival na razreševanje svojih problemov. Spomnimo se samo nedavnih javnih tribun. Takšno delo nas samo združuje in utrjuje. Zato moramo biti v prihodnje na tem področju dosledni in omogočiti, da bodo posamezniki drobne probleme lahko razreševali že tam, kjer bivajo (v krajevni skupnosti, v krajevni organizaciji SZDL). Če bomo namreč uspeli v osnovi, bomo uspevali tudi pri razreševanju težjih in širših problemov.

Sekretar občinske konference SZDL Kamnik Franc Svetelj

SZDL — ŽIV, POPOLN MOZAIK

»Socialistična zveza bo morala stremeti, da bo človek v občini imel več možnosti za razreševanje različnih vprašanj. Poglejmo za primer kmetijstvo. Kljub večletnim razpravam na terenu se stvari niso premaknile. Zato smo se sedaj odločili povsem konkretno. Občinski skupščini bomo predložili program, ki bo upošteval tako rekoč sleherni kmetijo v naši občini.

Druga nič manj pomembna izkušnja za prihodnje pa je, da tudi v socialistični zvezi ne moremo brez izobražencev in strokovnjakov. Socialistična zveza ne bi smela biti samo organizacija potrošnikov (prebivalcev na terenu), ampak tudi organizacija proizvajalcev (zaposlenih v gospodarstvu). Mislim, da je že čas, da se zavemo, da je človek, ki je zaposlen, ki vsak dan hodi v službo, tudi član socialistične zveze, da je tudi on človek z drobnimi in velikimi težavami, in uspehi. Ko bomo uresničili to spoznanje, bo socialistična zveza živ in popoln mozaik delovnih ljudi.

ČLOVEK — SUBJEKT ODLOČANJA

Predsednik občinske konference SZDL Kranj Tone Volčič

»Inštitut za sociologijo in filozofijo pri ljubljanski univerzi je v okviru slovenske študije anketiral tudi prebivalce v dveh krajevni skupnostih v kranjski občini. Na vprašanja, katera organizacija je največ naredila za ljudi in katera ima največji vpliv in moč, je velika večina odgovorila, da je to socialistična zveza. Kaj torej lahko ugotovimo? Socialistična zveza si je z javnimi razpravami o volilnem programu, kulturi, o kmetijstvu, gozdarstvu in nekaterimi, ki še bodo, že pridobila ugled in vpliv. Če sedaj je postala organizacija, v kateri lahko posameznik vpliva na odločitve. Prav zato v prihodnje ne smemo ostati na pol poti. Če mnenj in priporočil občanov — članov socialistične zveze ne bomo upoštevali, bo njihovo zaupanje v organizacijo upadlo. Naša dolžnost je tudi, da jim povemo, zakaj nekatere pripom-

be morda v posameznih primerih niso bile upoštevane. Menim, da bo le tako socialistična zveza postala organizacija slehernega delovnega človeka in da bo tako človek resnično sam odločal oziroma vplival na odločitve.

OPORA IN MOST

Predsednik občinske konference SZDL Radovljica Jošt Rolc

»Socialistična zveza je resnično zaživela z zadnjimi ustavnimi spremembami in zakonskimi določili. Z oblikami, ki smo jih uvedli v naši občini, je središče delovanja in skrbi resnično postal človek, družina. In prav po tej poti bi morali nadaljevati v prihodnje. Ta organizacija mora postati opora in most med slehernim posameznikom in posameznimi predstavniškimi organi. Pa ne le to. Njen pogled ne sme biti usmerjen na položaj, izobrazbo mesečni dohodek — na človeka, ki dan za dnem dokaj uspešno rešuje in uveljavlja svoje želje in potrebe. Ta most mora voditi do slehernega člana, ki iz takšnih ali drugačnih razlogov ne more najbolje in hitro reševati svojih težav.

S tem ne mislim, da je naša organizacija do sedaj vse te stvari zanemarjala. Nikakor. Rad bi le poudaril, da bo to v prihodnje osnovni cilj tega, kar danes pravimo: SZDL danes. — Inženir, direktor, delavec, kmet, žena, upokojenec, mlad neizkušen človek — vse to je tisto, čemur se naša organizacija ne sme in ne more odreči in zaradi česar je socialistična zveza že dosegla lepe uspehe.

Predsednik občinske konference SZDL Škofja Loka Janž

DOSLEDNOST IN VEČJA UČINKOVITOST

»V preteklosti smo velikokrat preveč govorili in premalo naredili. Ljudje so prišli na sestanke, povedali svoje, mi smo to zabeležili, odgovora in rešitev pa ni bilo. Ljudje so postali razočarani. Pa ne gre izključno za rešitve. Vemo namreč, da med množico ne moreš vsem ustreči. Prepričan sem, da ljudje tega tudi ne pričakujejo. Pomembno je, da se prepričajo, da njihove pripombe niso izzevene v prazno in da zvedo, zakaj niso bile upoštevane ali sprejete. Mislim, da je to osnovna naloga socialistične zveze v prihodnje.

Menim, da smo po letošnjih volitvah in ustavnih spremembah v dobri meri že prenehali s takšno prakso. Socialistična zveza iz dneva v dan postaja organizacija, ki v praksi dokazuje, da je sposobna načenjati probleme svojih članov. In niso ravno redki primeri, ko so se ljudje že lahko prepričali, da danes ni več nobena težava, nekoga, ki so mu občani zaupali določeno delo, poklicati na odgovornost.

USPEŠNA PREIZKUŠNJA

Predsednik občinske konference SZDL Trzin Miloš Savič

»Samo en primer bi povedal, za katerega menim, da resnično kaže, kaj pomeni socialistična zveza danes, kaj člani od organizacije pričakujejo. Vsi skupaj smo se odločili za ureditev šolskih prostorov v naši občini in vsi skupaj si prizadevamo, da bi uredili ceste, vodovod, televizijski pretvornik itd. Mislim, da je to dovolj veliko priznanje tako za organizacijo kot za člane. In v prihodnje? Zastavili smo korak in se namenili proti cilju. Prepričan sem, da pot ne bo lahka. Toda, če bomo dosledni, če ne bomo samo govorili, marveč dogovore tudi uresničevali ter upoštevali slehernega občana, potem bo socialistična zveza postala resnično takšna organizacija, kakršno si člani želijo, v kakršno zaupajo in v kateri bodo videli cilj razreševanja osebnih in skupnih težav.

Morda bo kdo rekel, da so to lepo zvane besede. Ne. To je naš cilj in dolžnost v preobrazbi organizacije in človeka — člana SZDL.

A. Zalar

Jih poznate? Veste kdo so? Stavim, da za vse prav gotovo ne. Veste, najprej smo mislili, da jih bo deset. Bolj okroglo se sliši. Pa ni šlo. Malce se nam je podrl vrstni red, malce je ponagajala bolezen in tako smo ostali kar pri devetih.

O čem pravzaprav govorimo? Oprostite. Pobrskali smo po podatkih, primerjali številke, poprosili in primerjali smo tam, kjer skoro vsak hip lahko povedo, kakšen je trenuten ali nekajleten položaj delovne organizacije in tako smo dobili skoraj čisto veren vrstni red največjih delovnih organizacij na Gorenjskem.

Nikar se ne prestrašite. Nikar ne nehaite brati in ne obrnite strani. Ne bomo pisali o številkah, ne bomo strogo strokovno govorili o reformi in ne bomo še enkrat napisali tisto, kar ste letos nekajkrat slišali, brali. Strogo resne pogovore o reformi, o najrazličnejših ukrepih, o resolucijah in podobnem bomo ob tem svojevrstnem gospodarskem razmišljanju pustili za prihodnje leto.

Na kratko vam bomo predstavili predstavnike devetih največjih. Da pa le ne bomo preveč neresni in nam ne bi kdo očital, da smo iz našega gospodarstva še na starega leta dan norce brili, bomo resno pokramljali, kaj oni (direktorji) pravijo o težavah in podobnem, ki vas oziroma nas (pa tudi mene) 365 dni v letu tiščijo. In ker sem prepričan, da naših govornikov celo tisti ne poznajo dobro, ki pravijo: Naš direktor..., smo jih poprašali, kdaj in kje so rojeni, koliko časa so že direktorji, kaj delajo v prostem času itd.

Tako! Sedaj, ko vsaj približno veste, za kaj gre, je čas, da nehamo dolgozveti. Začnimo.

dili, jaz pa ne. Najbrž zato, ker sem bil navdušen športnik.»

»Kdaj bo po vašem mnenju jeseniški železar socialno in materialno izenačen z delavci v nekaterih drugih panogah našega gospodarstva?«

»Vprašanje bi malo popravil, kajti izenačiti materialne pogoje jeseniškega delavca s temi pogoji v drugih panogah je nemogoče. Pri nas so delovni pogoji dosti težji. Najpogostejši stavek, ki ga v železarni zasledimo v odgovoru delovnega razmerja je: Delovno razmerje odpovedujem zaradi velikih psiholoških in fizičnih naporov, ki so potrebni za obvladanje tehnologije in proizvodnje v železarstvu.»

Laže bi na vaše vprašanje dal naslednji odgovor. Kljub dokajšnji negotovosti glede pogojev gospodarjenja v prihodnjem letu, sem prepričan, da se razlika ne bo povečevala. Seveda pa mesečna nagrada jeseniškega delavca — železarja v primerjavi z vloženim delom in delovnimi pogoji tudi prihodnje leto ne bo enakovredna. Prav tako bo prihodnje leto približno enak njegov socialni položaj in na tem področju lahko pričakujemo delno izboljšanje šele 1971. leta — Ob tem pa želim, da bi nove gospodarske mere prihodnje leto zagotovile stabilno potrošnjo in dohodek in da se jeseniškemu delavcu ne bi bilo treba na tem področju primerjati s sosedovim dvoriščem, kjer se zdaj prijetneje živi.«

»Koliko prostega časa imam? Hm, toliko, da imam trenutno še vedno 22 dni neizkoriščenega letnega dopusta. Sicer pa zelo rad berem in če le morem grem v »gmajno« po gobe; letos je bila dobra gobarska letina. — Če kadim? Da, ampak ne bi smel.«

»Kaj menite o integracijskih procesih v našem gospodarstvu in kako ti vplivajo na delavca?«

»Integracijski procesi so danes potrebni. Eni pravijo temu združevanje kapitala, drugi integracije; izrazov je veliko, težnja pa ista. — Če bi na Gorenjskem že pred časom združili lesno-predelovalno, kovinsko oziroma tekstilno industrijo, danes prav gotovo ne bi bilo takšnih problemov. Prav zato pozdravljam akcijo Peka.

Sicer pa menim, da so pri integraciji važne priprave. Te morajo biti takšne, da je 1 in 1 v vsakem primeru enako 2,5. Če bi se vedno držali te formule, ne bi prišlo do primerov, da močnejši rešuje šibkejšega in delavec se ne bi bilo treba bati, da jim bo potem slabše.

Delavci so danes marsikje do integracij nezaupljivi, ker so bile že večkrat preslabo ekonomsko pripravljene oziroma obdelane. Največja težava v takšnih primerih je, če podjetje nima izdelanega niti svojega razvojnega programa. Integracija, ki pomeni le fizično združitev brez upoštevanja večje produktivnosti, ekonomičnejšega poslovanja, osebnega dohodka, lahko pripelje še do večjega siromaštva.

Pa še nekaj. Delavci morajo biti v takšnih primerih o vsem čimbolje obveščeni. Največja neumnost je, kadar ob integraciji govorimo o poslovnih tajnostih. Delavci namreč niso poskusni zajci, ampak samoupravljavci, ki morajo odločati.«

da se prijateljem priporočam zanj.«

»Kakšen je položaj naše trgovine in kakšne so prednosti ter težave trgovskega poklica?«

»Trgovina pri nas dolgo časa ni bila priznana kot pomembna gospodarska panoga. Na Gorenjskem je bil odnos do nje precej mačehovski, zato smo velikokrat imeli precejšnje težave s kadri. Trgovski poklic, posebno v naši stroki, ni bil priljubljen. No, sedaj je ravno obratno. Vse zamujeno želimo v trgovini čez noč nadoknaditi. Toda v trgovini je tako, da je za dobro preskrbo prebivalcev potrebna čimboljša prodajna mreža. Danes k temu težijo vsa trgovska podjetja na Gorenjskem.

Seveda pa so tudi v trgovskem poklicu razlike. Za nas je pomemben in potreben moški. Zakaj? Poprečno vsak dan moramo na železniški postaji razložiti okrog 50 vagonov blaga. Pa še druge težave so v tem poklicu. Seveda pa ima ta poklic tudi lepe strani. Mislim, da je ena glavnih, da mora naš prodajalec, preden lahko začne opravljati ta poklic, najprej veliko znati. Kaj danes pomeni znanje, pa ni potrebno razlagati.

Ko sem govoril o tem, da danes vsa trgovska podjetja težijo k čimboljši prodajni mreži, sem hotel reči, da velja to tudi za naše podjetje. Tako po eni strani skrbimo za čimboljše sodelovanje s poslovnimi partnerji-proizvajalci, po drugi strani pa povečujemo tudi prodajno mrežo. Tako prav sedaj gradimo novo trgovino v Lescah in Ljubljani.«

9 n a j v e č j i h

Direktor Železarne Jesenice: mag. žž. Kunc Peter

Rodil se je 1. januarja 1934 na Vrhniki. V Železarni je že več kot deset let, direktor pa leto in pol. Tistih nekaj ur na teden, ko je prost, pa se najraje igra z otroki.

»Kadite?«

»Ne. Ko sem se trinajst let vozil z vlakom, so drugi ka-

Direktor Save Kranj: inž. Beravs Janez

Rodil se je 27. julija v Ladji pri Medvodah. 1955. leta je postal inženir kemije, bil je potem nekaj časa na sekretariatu za notranje zadeve, kasneje direktor na srednji tehnični šoli Iplas, od 1963. leta pa je direktor Save Kranj.

Direktor veleželeznine Merkur Kranj: Jaka Kolenc

Rojen 13. avgusta 1919 na Dolenjskem. Direktor podjetja je 24. leto.

»Prosti čas imam precej pičlo odmerjen in v takšnih redkih trenutkih rad prisedem k igri taroka. Kar pa se kajenja tiče, imam najraje kakšno cigaro. Pa napišite,

Direktor Iskre Elektromehanike Kranj: Boris Kryštufek

Rodil se je 14. novembra 1926 v Trzinu. V Iskri je že od 1948. leta. 24. decembra letos je bil tretjič imenovan za direktorja te tovarne: najprej je bil od 1961. do 1963. leta, potem je bil dve leti direktor organizacijsko kadrovskega področja Iskra,

1965. leta pa je bil ponovno imenovan za direktorja kranjske Iskre.

»Ob prostem času so moj konjiček znamke. Sem namreč filatelista.«

»Kadite?«

»Da.«

»Povejte nam nekaj o razvoju tovarne v zadnjih letih in položaju delavca v njej.«

»Ob 4850 zaposlenih bomo letošnji proizvodni plan presegli, izvozili bomo za tri milijone dolarjev in od tega kar 65 odstotkov na konvertibilno področje. Od 1965. leta smo v tovarni podvojili proizvodnjo, osebne dohodke in si ustvarili takšne sklade, da nimamo posebnih težav pri modernizaciji in razvoju. Prav tako je v štirih letih v naši tovarni »dobililo kruh« 700 novih delavcev.

Res pa je, da osebnih dohodkov nismo mogli povečati za toliko, kot so ljudje pričakovali. Vendar pa menim, da ni nič manj pomembno, da vsako leto namenimo 5 milijonov novih dinarjev za reševanje vprašanj naših delavcev. Mislim pa, da v okviru razvoja in položaju delavca, po katerem sprašujete, sodi tudi letošnja odločitev, da bomo na Jesenicah zgradili nov obrat, kjer se bo lahko zaposlilo 200 žensk.«

največjih

Direktor Peko Tržič: Jože Dolenc

Rodil se je 19. marca 1912 v Ljubljani. Direktor Peka je od septembra 1967, pred tem pa je bil pomočnik zveznega sekretarja za finance v Beogradu.

»Nimam veliko prostega časa. Če se le da, sem ob nedeljah prost, takrat pa sem najraje skupaj z družino.«

»Čigave čevlje nosite?«

»Razumljivo da naše — od Peka. Sicer pa mislim, da je naša tovarna tako znana, da

je ni treba posebej reklamirati.«

»Kaj menite o regionalnem povezovanju?«

»V naši stroki so možnosti za tako povezovanje. Tako smo že dali pobudo za sodelovanje čevljarke industrije na Gorenjskem. Prvi pogovori so ugodni, za prihodnje pa bo vse odvisno od ustreznih raziskav. Menim, da so takšne možnosti tudi v drugih gospodarskih panogah na Gorenjskem; tako v lesni pa tudi v kovinski industriji. Sicer pa se bo morala gorenjska industrija razvijati intenzivno in ne ekstenzivno, kot temu pravimo v gospodarstvu.«

»Kako pa uspehe v podjetju občutijo delavci?«

»V osmih mesecih smo povečali proizvodnjo za 19 odstotkov, promet za 11,2, izvozili bomo za 2,4 milijona dolarjev itd. Seveda pa imamo tudi težave. Te so največje pri uvozu surovin in modernizaciji, ki je prav tako povezana z uvozom. No, pa kljub vsem težavam, pri katerih nisem našel tistih, ki jim nekateri pravijo kar reformske, bomo letos povečali osebni dohodek zaposlenih od lanskih 980 na 1050 dinarjev letos. Precej denarja pa vsako leto namenimo tudi za reševanje stanovanjskih težav zaposlenih.«

Direktor KŽK Kranj: inž. Eržen Janez

Rodil se je 12. septembra 1924 v Selu pri Zirovnici. S kmetijstvom se ukvarja že od 1950. leta, ko je diplomiral, direktor KŽK pa je od 1964. leta, ko je bil le-ta ustanovljen.

V prostem času sem najraje z družino, ukvarjam pa se tudi z lovom in smučam rad. Če kadim? Seveda, vendar ne preveč.«

»Kakšen je danes položaj kmetijstva oziroma kmetijskega proizvajalca?«

»Če želite od mene oceno, potem moram ugotoviti, da je trenutni položaj v vsem poreformnem obdobju najtežji. To občutimo še posebno mi v kombinatu, ki predstavljamo primarno in sekundarno kmetijsko proizvodnjo. Naj povem samo primer: Surovine in drug proizvodni material se nenehno

dražijo, naši končni proizvodi pa ne. Menim, da bodo vsi ukrepi, ki se trenutno pripravljajo na področju kmetijstva, postali učinkoviti šele čez dve leti. Položaj v živinoreji pa bomo najbrž lahko popravili šele v prihodnjih treh letih.

Položaj oziroma težave, ki sem jih našel, pa veljajo tudi za zasebnega proizvajalca. Kmalu po reformi je bila proizvodnja zasebnih proizvajalcev razvednotena, v zadnjih dveh letih pa precej omejena. Sedaj, ko je nastopila tako imenovana konjunktura, pa zasebni proizvajalci nimajo blaga. Za primer naj povem samo živinorejo. — Menim, da je v kmetijstvu v zadnjih letih še najmanj pretresov doživela mlečna proizvodnja.«

Direktorica Planike Kranj: Milica Ozbič

Malo nerodno mi je bilo, ko sem dosleden obliki tega kramljanja, tudi edino žensko predstavnico poprašal po rojstnih podatkih.

»Rojena sem 14. septembra 1929 v Hočah pri Mariboru. 14 let sem že v Planiki, direktorica pa sem postala pred dvema mesecema. — Moj prosti čas je podoben prostemu času naše poprečne žene: gospodinja sem doma. Pozimi ujamem razen tega kakšen trenutek za smučanje, poleti pa za plavanje. — Mislim, da ni nič nenavadno, če rečem, da kadim.«

»Kaj menite o perspektivnem razvoju čevljarke industrije in kako bo le-ta vplival na delavce zaposlene v tej stroki?«

»Razvoj čevljarke industrije je obdelan v dolgoročnem razvojnem programu celotnega slovenskega gospodarstva. Tako je za čevljarstvo industrijo napovedano, da se bo proizvodnja v prihodnjih 20, 30 letih povečala za dve in polkrat do trikrat. Takšno povečanje naj bi se doseglo z uvajanjem sodobnih tehnoloških dosežkov z investiranjem v sodobno opremo.

To, kar velja za čevljarstvo industrijo nasploh, pa velja tudi za naše podjetje. Vendar ob povečani proizvodnji ne smemo pozabiti na prodajo. V naši stroki predvideva-

mo, da bomo dobršen del proizvodov izvozili, ker domači trg ne bo mogel vsega sprejeti. Omenim naj še, da ob tem povečanju proizvodnje ne predvidevamo povečanja zaposlenih. Na tem področju se bo spremenil le kvalifikacijski sestav. Prav zato v našem podjetju že nekaj let namenimo precej denarja za izobraževanje in pridobivanje kvalifikacij, ki so za sodobnejšo proizvodnjo potrebne.«

Direktor Gorenjske predilnice Škofja Loka: Franc Urevc

Rodil se je 18. maja 1932 v Gorjah pri Bledu. Direktor Gorenjske predilnice je dve leti. Pred tem pa je bil sekretar komiteja v Škofji Loki, delal je na republiškem svetu zveze sindikatov in pri CK ZK Slovenije. Ne kadim, pozimi rad smuča, poleti pa hodi v hribe.

»Povejte nam, kako se kaže nelikvidnost v tekstilni industriji in kakšne posledice ima za delavce?«

»Velik del tekstilne industrije je že dlje časa v težavah. Zato je tekstilna industrija med tistimi panogami, ki so najbolj nelikvidne. Vzroki so isti kot v gospodarstvu nasploh: Zastarela in slabo akumulativna podjetja ki pa so razen tega zelo obremenjena z družbenimi dajatvami, si še nekako prigrisujejo denar za osebne dohodke in najbolj nujne modernizacije, zmanjka pa jim denarja za obratna sredstva. Tako se začne veriga dolgov, ki jo najprej občutijo slabša podjetja, postopoma pa tudi tista, ki dobro gospodarijo. Ker kupci ne plačajo njim, tudi oni ne morejo plačati svojim dobaviteljem. Prej ali slej začne nelikvidnost tako slabo vplivati tudi na položaj delavca. Najbolj narobe pa je, da ne vpliva slabo samo na položaj delavcev v tistih kolektivih, ki slabo gospodarijo, marveč tudi pri drugih.

Napak je bilo to, da nelikvidnosti nismo z ustreznimi ekonomskimi ukrepi pravočasno preprečevali. Sedaj, ko je to že skoraj splošen pojav, bo problem izredno težko razrešiti, ceno pa bodo zopet plačali predvsem tisti, ki dobro gospodarijo.«

Direktor Elana Begunje: Jože Osterman

Rodil se je 1. marca 1914 v Kranju. Je diplomirani inženir gozdarstva in direktor v Elanu enajsto leto.

»Ne kadim in ne pijem. Posebno zaradi slednjega imam ob raznih srečanjih in nazdravljanjih včasih težave. V prostem času pa pozimi malo smučam. — Da seveda, na Elanovih smučeh.«

»Kaj predlagate gorenjski lesno-predelovalni industriji?«

»Podati splošno oceno o lesno-predelovalni industriji na Gorenjskem je težko, ker je izredno razvejana. Vendar menim, da so tista podjetja, ki niso imela zagotovljene redne preskrbe s surovinami, pokazala in dosegla v zadnjih letih več. Kot primer naj povem samo Alpes Železniki. Iz nekdanje zadrugne žage, ki je bila predvidena za likvidacijo, je zrastle perspektivno podjetje.

Za prihodnje pa sem prepričan, da bi bilo na Gorenjskem treba uskladiti proizvodne programe lesno-predelovalnih podjetij. Uskladiti bi jih morali s potrebami na domačem in tujem trgu. Prav tako bi morali doseči boljše sodelovanje z gozdarstvom. Če ne bomo dosledni na teh področjih, se bo dogajalo, da bodo redni mesečni zaslužki zaposlenih padali namesto rasti, prav tako pa se bo zmanjšalo število zaposlenih v lesno-predelovalnih podjetjih.«

Tako. Pri kraju smo. Devet največjih delovnih organizacij na Gorenjskem smo izbrali na podlagi letošnje osem-mesečne fakturirane realizacije. Kot sem že uvodoma omenil, se nam je malo podrl vrstni red. Direktorja Tekstilindusa iz Kranja nismo dobili, ker je zbolel, direktor Loških tovarn hladilnikov pa je na daljšem potovanju.

Če ste to kramljanje prebrali do konca, potem vedite, da vam predstavnik devetih največjih na Gorenjskem želijo v prihodnjem letu vse najboljše. — V vašem imenu hvala. Želimo jim vse najboljše v prihodnjem gospodarskem letu.

Andrej Žalar

Preden se novinar loti intervjuja s kakim kulturnikom — ob otvoritvi razstave na primer, ob izidu nove knjige, po uspelem koncertu, gledališki vlogi itd. — navadno že vnaprej pripravi vprašanja, ki ga zanimajo. O svojem sobesedniku mora zbrati čim več podatkov. Zanima ga človekova mladost in umetniško zorenje, zvedeti skuša, kakšni so njegovi načrti, o čem razmišlja in kaj pripravlja. Potlej vse skupaj združi, poveže, doda konec lastnih misli, in članek je gotov. Lepo, mar ne? A kaj storiti, če gre za osebnost, ki jo ljudje dobro poznajo, za — denimo — moža, ki so mu radio, televizija in časopisi posvetili že veliko pozornosti? V takšnih primerih rutinski intervju odpade, saj bi bralcu skoraj gotovo ne povedal nič novega. Časnikar je prisiljen iskati samosvoje rešitve, zastavljati sveža, nenavadna vprašanja. Morda bo »žrtev« uspel prikazati v drugačni luči, z drugačnega zornega kota. Morda se mu bo posrečilo osvetliti mojstrov intimni svet, drobne, vsakdanje želje, hotenja in radosti, lastne slehernemu razumnemu bitju. Nekaj podobnega smo poskušali tudi mi. Peterico izbranec, pet sodobnih slovenskih kulturnikov, katerih imena vam bržkone niso tuja, smo pobarali, zakaj pravzaprav ustvarjajo, kaj jim njihovo delo pomeni. Ga opravljajo z veseljem ali pa je glavno in edino vodilo denar? Kdaj in kako so se odločili za poklic likovnika, prevajalca, scenografa? Kdo je slikarju-naivcu iz Zirov prvič potisnil v rok »čopič«? Od kod mlademu, takrat 21-letnemu Seligu hemingwayska trmoglavost in doslednost? Kot boste videli, smo nalašč izpustili običajno naštevaje uspehov in dosežkov ter obšli podrobne biografske podatke naših sokramljavcev. Upamo, da zato njih portreti niso nič manj prepričljivi.

JANEZ SEDEJ, danes eden najvidnejših slovenskih slikarjev naivcev, je doma iz Zirov. Poznavalci so zanj prvič slišali leta 1960. Od tedaj naprej si pomembnejše razstave jugoslovanskih naivcev — bodisi doma, bodisi na tujem — brez nekaj značilnih Sedejevih krajin ne moremo več zamisliti. Takole pravi o sebi:

»Slikarski talent, strast do barv, je značilnost naše rodbine. Tiči nam v krvi, podedovali so jo tudi bratovi in moji otroci. (Brat Janeza Sedeja je Maksim Sedej, znani akademski slikar — op. p.). Prvič sem ji podlegel pred mnogimi leti, ko je Maks, še kot študent zagrebške likovne akademije, prinesel domov več reprodukcij velikih mojstrov in sva ob njih preživela marsikatero lepo urico. Takrat se mi kajpak ni niti sanjalo, da bom kdaj slikal. Bil sem čevljar in čevljar naj bi ostal do konca. Šele po upokojitvi, leta 1955, me je znova zgrabilo. Zaradi okvare na hrbtenici sem namreč moral opustiti moj konjiček — šport. In ker brezdelje ter nekoristno zapravljanje časa nista moja prijatelja, sem kupil barve ter začel kopirati reprodukcije Eisenmengerja, Loraina in drugih. Strokovnjaki pravijo, da so kopije zelo dobre.

Potem mi je brat svetoval, naj opustim preslikovanje ter poskusim narediti kaj svojega. Poslušal sem ga. Pet let sem na skrivaj »pacial« in v tem času končal 17 slik. Vse dokler nekoč ni prišel mimo umetnostni zgodovinar Andrej Pavlovec, se ni nihče zmenil zanje. Ampak Pavlovcu so bile všeč. Organiziral je razstavo na loškem gradu. Nikoli ne bom pozabil, kakšno tremo sem imel pred otvoritvijo. Kaj bo reklo občinstvo, kako me bo sprejelo? A potlej, predstavljate si, so ljudje pokupili vse slike. Led je bil prebit. Vrgel sem se na delo, uspeh mi je vtil zaupanje vase.

Danes je naročil toliko, da vseh niti ne zmorem. Slikam kolikor se da. Ena krajina mi vzame poprečno mesec dni. Veste, čopič ne teče vedno enako dobro, dostikrat sem nerazpoložen. Vendar pa me novi poklic zelo veseli. Saj ne tajim, tudi zaradi denarja se izplača. Toda če bi

gledal le na zaslužek, bi večino del prodal tujim kupcem. Ampak raje vidim, da ostanejo doma. Tako je bolj prav.

VIKTOR JESENİK, profesor in prevajalec, sodi med ljudi, ki rušijo jezikovne pregrade med narodi. Že 20 let predstavlja iz francoščine v slovenščino in obratno. Je zares univerzalen, loteva se tako športnih, turističnih in strokovnih besedil, kot tudi umetnosti in literature.

»Ko sem pred dobrima dvema desetletjema zapustil Francijo, mojo drugo domovino, in prišel v Kranj, sem sklenil svoje nadaljnje delo posvetiti zblizevanju obeh dežel. Prevajanje, vsestransko prevajanje je eden od osnovnih pogojev, je prvi korak na poti povezovanja narodov. Slednje pa dobro obvladam.

Leta 1958 sem prenehal poučevati na kranjski gimnaziji in se popolnoma osamosvojil. Od takrat delam kot svobodni prevajalec. Plemenit, koristen in bogat poklic je to, dasi včasih nemalo naporen. Večkrat sučem pero od jutra do polnoči in še čez, poprečno 12 ur na dan. Vsi prevodi, zlasti Antologija slovenske poezije, Izbor slovenskih novel, Kosovel, Bor in drugi, so bili v Franciji izredno lepo sprejeti.

Zelo rad sodelujem tudi pri navezovanju stikov med pobrateni mesti. Zavest, da so moji razgovori v La Ciotatu — pred 13 leti — in predlogi, ki sem jih posredoval tedanjemu predsedniku občine Kranj tov. Vinku Hafnerju, obrodili sadove, me vedno navda s ponosom...

O prevajalstvu samem bi vam lahko povedal marsikaj zanimivega. Osebnost se najraje lotevam pesmi. Ležijo mi, čeprav zahtevajo od človeka maksimalno zbranost in prefinjen občutek za jezik. K sreči sem vedno razpoložen, prevajam hitro in ne poznam »ustvarjalnih kriz«. Prav zaradi teh lastnosti si lahko privoščim neodvisnost, svobodni poklic. Žal pa mi za druge stvari ostaja bore malo časa. Ne uspeš slediti razvoju sodobne literature, ne utegnem obiskovati prijateljev, opuščam celo instruiranje tujih študentov, kar je bila dolga leta ena od mojih najbolj priljubljenih dejavnosti.

SASA KUMP, scenograf Prešernovega gledališča Kranj, star znanec obiskovalcev dramskih predstav, upravičeno velja za enega prvih glasnikov sodobnih tokov v odrski umetnosti. Že pred dvajsetimi leti je zavrgel klasične scenske rešitve in začel iskati novo pot.

»Odkar pomnim, me privlači svet iluzij. Kot otrok sem dan na dan premikal igrače in jih prestavljal sem ter tja, dokler niso nazadnje pred menoj zaživele. Danes predstavljam kulise. Grem se scenografa, čeprav sem v bistvu likovnik. Imam sicer slikarske ambicije, toda odru dam prednost. Veste, moram mu dati prednost, kajti dosegl sem že določene rezultate in zato ne kaže odnehati. Napak bi bilo, če bi obstal sredi poti, napak zlasti sedaj, ko resnično kaže, da bomo v Prešernovem gledališču dobili nov, dobro opremljen oder. Sodobna scena, dasi je na videz enostavna, čista in vedno podrejena dogajanju, namreč ne trpi utesnjenosti in pomanjkljivosti tehničnih sredstev. Doslej sem stvari skušal reševati s kompromisi, s podudarkom na likovni opremi, ki v scenografiji sploh igra vse večjo vlogo.

Opozoril bi rad tudi na neko posebnost mojega poklica. Vedno bolj namreč dobiva značilnosti timskega dela. Žal Slovenci še nismo premagali starih tabujev in mnenj, naj ima vsaka dramska hiša lastnega scenografa, režiserja itd. Zakaj tako? Zakaj ne bi raje gledališča objavila razpise za najboljše zamisli in s tem omogočila sposobnim ljudem, da se izkažejo? Meni osebno je včasih že kar nerodno, da sceno v Kranju postavlja le Saša Kump, da ima nekakšen monopol. Morda bi pa kdo drug pokazal več iznajdljivosti.

DORA PLESTENJAK-SLANA, akademska slikarka iz Škofje Loke (sedaj živi v Ljubljani), je, kot sama pravi, noro zaljubljena v mesto pod Lubnikom. Ni ga, ki bi vedel, kolikokrat doslej ga je prenesla na papir in platno. A kljub temu se znova in znova vrača občudovati njegove strehe, ozke ulice in stare, pošvedrane hiše. Druga njena ljubezen pa so portreti.

»Zakaj sem postala slikar? No, že od mladih nog so bile barve in svinčnik moji sopot-

niki. Risala sem doma, risala v šoli, risala vedno in povsod. Da naj se vpišem na akademijo, sta me prepričevala starša, profesor likovne vzgoje, sorodniki, kolegi... Nardjena si, so mi govorili in nisem jih hotela razočarati. Toda v štirih letih študija, ki je bil zame prava muka, sem izgubila vso zanesenost, vse veselje do čopiča in barv. Dvom v lastne sposobnosti in ugotovitev, da zgolj talent še zdaleč ni dovolj, sta mi slikarstvo malone priskutila. Po končani akademiji sem zato sprejela mesto likovnega pedagoga na osnovni šoli Škofja Loka. In to me je rešilo. Šele med otroki sem namreč spoznala smisel likovne umetnosti. Opazovala sem, kako so napredovali, se z njim vred veselila uspehov in uživala nad neposrednostjo ter izrazno močjo njihovih izdelkov. Po treh letih sem bila spet stara Dora, polna elana in načrtov.

Danes imam svoj atelje, želim si ustvarjati, a ne najdem časa. Tu je sin Domen, pokora, ki mi nikdar ne da miru — in nora sem nanj, veste — tu je tisoč drobnih gospodinskih opravil, ki jih ni moč enostavno odriniti. Pomislite, mož (ak. slikar France Slana — op. p.) prihaja domov ves izmučen od neprestanega dela! Strašno mu zavidam. Ne vem, kaj bi dala, da bi bila lahko v njegovi koži, da bi lahko tudi jaz slikala do onemoglosti.

RUDI SELIGO, 34-letni pisatelj in profesor iz Kranja, se v svojih delih obrača k preprostim ljudem, k ljudem z ulice, ki jih srečaš povsod. Opazuje jih in opisuje, spremlja, vendar ne skuša vplivati nanje in spreminjati življenja, ki so si ga ustvarili. Zadnje dve, tri leta pa vedno bolj teži k mladini.

»Kako da sem začel pisati? Po pravici povedano, ne vem in o tem tudi ne razmišljam. Vem samo, kdaj sem napisal prvo novelo. Bilo je leta 1956. Prej so me privlačile note, glasba, le knjige nikdar. Krstna zbirka zgodb kajpak ni posebno dobra, toda v njej so zajeti že vsi osnovni koncepti kasnejše usmeritve. Pri kritikah sem sicer doživel polom, vendar mi to začuda ni vzelo poguma. Celó vzpodbudilo me je. Bil sem prepričan, da moram nadaljevati.

Zakaj pišem, zakaj slikam?

Odgovarjajo

Janez Sedej, Viktor Jesenik, Saša Kump, Dora Plestenjak, Rudi Seligo

Zame denar ni bistven, čeprav se knjige kar lepo prodajajo in z njimi tudi zaokrožim druge dohodke. Vsešeli me bralcem nekaj sporočati, puščati praske v zidu, kot sem svoj čas zapisal. Še več: s pisateljevanjem se ne pečam zgolj za hoby, ampak predstavlja moj eksistenčni status in je pomembnejše od osnovnega poklica. Ne morem pa pritrditi avtorjem, ki menijo, da lahko prek literature vplivamo na svet, ga spreminjamo.

Povedati moram, da me že precej let zanima mladina, kranjska mladina. Prepričan sem namreč, da Kranj predstavlja cel svet. Človeštvo se je znašlo na prelomnici zgodovine, dasi vstopamo šele v hodnik te prelomnice, ki bo trajala izredno dolgo. In prav mladi so njeni glasniki, napovedovalci prihajajočega časa. Lahko bi jim rekli planetarna mladina — seveda ne zaradi vesoljskih ladij in Lune, temveč spričo dejstva, da bodočim generacijam grozi svojevrsno, skoraj breztežno stanje. Buržoazija 19. stoletja je pokopala boga in povzdignila človeka, mi pa ugotavljamo, da je tudi človek mrtev. Torej ni več zveličavnih vrednot, ki bi dajale svetu neko težnost. In vse, čemur smo priča in kar postaja usodno za civilizacijo, se v natančno enaki meri godi med kranjsko mladino. Treba jo je samo doumeti in razumeli bomo tudi današnjo stvarnost.

Razgovor vodil: I. Guzelj

Srečno novo leto
1970

želi vsem
potrošnikom
in poslovnim
prijateljem

VELETRGOVSKO
PODJETJE
KOKRA — KRANJ

Leto se steka. Gorenjci smo, kakor koli že, znani kot dobri pivci. Poglejmo, koliko smo od julija do septembra popili pijač. V dobrih devetdesetih dneh smo v vseh gorenjskih občinah stočili po grlih blizu 8000 hektolitrov piva (na Jesenicah 1748, Kamniku 567, Kranju 2700, Radovljici 1726, Škofji Loki 922 in Trzinu 408). Vina smo popili znatno manj — 3564, žganja pa 220 hektolitrov (največ žganja so prodali v Kranju 97 hl, slede Jesenice 83, Radovljica 37, Trzin 24, Kamnik 20 in Škofja Loka 12). Vseh alkoholnih pijač smo tako popili blizu 13.000 hektolitrov. Lepa številka! V statistiki so zaobseženi samo družbeni gostinski obrati. Upoštevajte še zasebne krčme, pa bo številka precej večja.

Glas bere mnogo ljudi, saj je najbolj bran časopis na Gorenjskem. Bralci običajno žele čimveč domačega branja, zato smo se odločili, da ponovno začnemo v Glasu priobčevati posebno prilogo Vsako soboto. Naš prvi izdelek je pred vami. Trudili se bomo, da vam bo všeč. Vsako soboto bo prihajala z Glasom tudi priloga Vsako soboto. V njej boste našli skorajda vse, kar si želite. Reportaže, kratke zgodbe, grozljivke, šale, nagradno križanko. — Skratka, mnogo zanimivega branja. Naše uredništvo vedno upošteva staro modrost, več ljudi, več ve. Zato vas prosimo, pišite nam, kaj vas zanima, kaj bi radi. Trudili se bomo, da vam bomo ustregli.

Preberite pred Silvestrom ali po njem

James Bukley in Ruth Scholes iz Oldhama sta se poročila v Kranju

Med dvajsetimi pari, ki so v soboto v kranjski poročni dvorani stopili v zakonski stan, sta bila tudi 33-letni zavarovalni agent James Bukley in 20-letna uslužbenka Ruth Scholes iz pobratenega angleškega mesta Oldham. Ker sta zelo navezana na pobrateni Kranj (ženin je bil tokrat že petič pri nas, nevesta pa prvič), sta se odločila, da skupno zakonsko pot skleneta prav v Kranju. Ob tem pomembnem življenjskem koraku sta jima bili priči Marta in Milan Tepina iz Kranja. Po poročni slovesnosti jima je v imenu občanov Kranja spregovoril podpredsednik občinske skupščine Janez Sušnik. Potem, ko jima je zaželel srečo, je med drugim dejal: »Veseli nas, da sta se poročila v Kranju. To nam je posebno čast... Upam, da nista zadnjič v našem mestu. Kar dar bosta prišla, nam bo v veliko čast.«

Kot spomin na ta dogodek jima je izročil skromno darilo, otroško zibelko. Zakonca Bukley bosta ostala v Kranju do sobote, 3. januarja.

-jk

Zakaj priloga?

Brez
besed,
pa kar
dobro
za...

Priporočamo
se za obisk
naših prodajaln

Največji proizvajalci
pohištva vam bodo
predstavili
V DRUGI POLOVICI
MESECA JANUARJA
NA JESENICAH

POHIŠTVO — PROIZVODNI PROGRAM 1970

SALON POHIŠTVA
SUPERMARKET
UNION
JESENICE

murha

Leto 1969 bo zapisano v zgodovini. Mnogo pomembnih reči se je zgodilo v teh dobrih tristo dneh. Da ne bo nesporazuma... kaj pa je navsezadnje sploh pomembno? Med kontinenti, poldnevnik, med državami, verskimi in idejnimi mejami, med različnimi barvami kože in med mnogimi drugimi zgodovinskimi okoliščinami je težko odločiti... Pa vendar... je pomembno, da je človek prvič v zgodovini poletel na smučeh na novi planiški skakalnici prek 160 m... je pomembno, da je pristal na mesecu... je pomembno, da je narednik ameriške armade odkril svetovni javnosti, kaj se resnično dogaja v Vietnamu... da se je nekoga mrzlega decembrskega dne kipar največ Peter Jovanovič odločil, da daruje petdeset svojih risb banjaluškim otrokom!... Morda!... Vse te reči so pomembne, te in mnoge druge. Oblikujejo misel, da vsakdo izmed nas ni »otok zase« marveč del celine, del človeštva!

Ozrimo se k iztekajočemu se letu.

21. julija ob 02.56 je ameriški kozmonavt Neil Armstrong stopil na mesečevo površino. »To je majhen korak za človeka in velikanski skok za človeštvo,« je dejal. Človek je osvojil mesec. Je bilo to dejanje večje, je bilo potrebno zanj več poguma kot za zavzetje Anapurne ali Mont Everesta? Kdo ve? Lahko primerjamo trenutke odločitve treh astronautov, ko so vstopili v raketo Saturn, z odločitvijo Kolumba, da odpluje v Indijo po povsem novih poteh. Naj bo blišč uspeha (zasenčil je vse druge letošnje dogodke) še tolikšen, iz svoje človeške kože ne moremo. Mesecu smo stopili na teme, spoznavamo ga... Toda ali nas ne razjeda dvom

Ob letu — za vsa druga

— smo storili dovolj doma, na zemlji, dovolj, da bi živeli srečnejše bolj človeško! Ne! Obtožujejo so časopisni stolpci o Biafri, Vietnamu. Segamo po zvezdah, a umiramo od lakote. Vojne nismo izumili letos. Te postajajo vse daljše in vse bolj krute! Neuničljiv je človeški razum, kadar snuje nova morilska orožja. Dileme, ki nas pretresajo, so vsako leto hujše! Vsako leto je konica, na kateri stojimo, ostrejša! Mnoga bojišča sodobnega sveta to potrjujejo! Vietnam, Bližnji vzhod, Biafra.

Včasih so vojne bile in so prešle, a v tem trenutku človeške zgodovine se nam vendarle lahko zgodi, da se srečamo poslednjič s tem nesmiselnim dejanjem! Meč visi na vratu od tistega usodnega trenutka, ko je sončnega dne, 6. avgusta 1945, na ukaz polkovnika Tibbetsa padla iz bombnika B-29 prva atomska bomba. Letalo Enola Gey — in polkovnik Tibbets s svojo posadko, so tako odprli najbolj strahotno stran človeške zgodovine. Ne bo odveč, da se spomnimo. Pred svojo človeško vestjo in pred vsemi znanjci so spremenili sončni dan v Hirošimi v pekel. Umrili so 78.150 ljudi. Danes, po tistih letih, ki nas ločujejo od tega trenutka lahko trdimo, da nihče na ta dan ne more biti ponosen. Se nam kaj takega lahko zgodi v prihodnosti? Da! Morda se je tega najbolj bal eden tvorcev atomske bombe — Robert Oppenheimer... »To je strašno, postal sem smrt človeštva.« »Naj se ta dan ni

koli več ne ponovi piše v novi Hirošimi... Da, naj...

Pa vendar ali se v tem trenutku nekaj podobnega ne dogaja v Vietnamu. Dogaja se, kar se je dogajalo v Hitlerjevi Nemčiji, kar se je dogajalo v stalinskih čistkah... Dokazujemo človekovo nemoč. Narednik Michael Bernhardt pripoveduje o pokolu v vietnamski vasi Son Mi: »Prišli smo v vas in pričeli streljati z avtomatskimi puškami... Bili so povečini starci, žene in otroci... imel sem občutek, da je pod trupli še nekaj živih... Vse skupaj je trajalo pol ure.« Tu se civilizacija končuje... kot človeštvo smo na razpotju. V petdesetih letih smo spoznali razdiralno moč atomske bombe, spoznali smo plin in bakteriološko orožje, a to, s čimer smo se ponovno srečali tokrat... to ni več orožje... To je sla po gospodstvu nad življenji...

Civilizacija? Kadar človeštvo hkrati mori ali presaja človeška srca... je z nami nekaj narobe.

Svobodno živimo in trudimo se, da bi nam bilo vsem bolje. Trudimo se, da bi govorili tako kot stvari stoje... trudimo se, da ne bi teptali našega človeškega dostojanstva. A vsem ni mogoče živeti po takšnih postavah! Svet je daleč od tega, tudi tam, kjer vojne ni in se te postavbe razglašajo za splošno veljavne. Prislunimo pismu Aleksandra Solženicina. Ko so ga izključili iz društva

sovjetskih pisateljev... »Otresite prah s svojih ur, pravi... Za nekaj stoletij ste zaostali za svojim časom... Dvignite svoje priljubljene težke zavese. Saj sploh niste opazili, da je od zunaj napočila zora.«

Da... Da... Veselo živimo! Medtem ko ima newyorški nebotičnik družbe Panam šestdeset nadstropij in v njem slehernega dne blizu 300.000 ljudi opravlja vsakodnevno delo, vrli ameriški dečki streljajo stare, onemogle. V tem trenutku, ko mi živimo svobodno, preganjajo v Grčiji in še mnogokje vse tiste, ki žele živeti po demokracijskih postavah. Medtem ko v nekaterih visoko razvitih deželah skoraj 90 odstotkov vsake generacije konča obvezno srednjo šolo še vedno mnogi, mnogi tavajo v temi neznanja in mnogi dosežejo človekovega duha bodozanje za vedno izgubljeni. Generacije so pred zaprtimi vrati.

In navsezadnje naj vas ne bo strah, če v tem trenutku in po vodah Pacifika, Atlantika in po drugih morjih plovejo atomske podmornice. V tem trenutku, ko ste obrnili časopisno stran, sta se morda v nekem podzemeljskem bunkerju v Nebraski (ZDA) sporekla v kontrolni sobi ob raketa, ki jedrskimi glavami dva petindvajsetletnika... Morda se bo njun spor končal mirno? Morda sta utrujena ali nepazljiva ali se ji-ma lahko zgodi, da sprožita na neki neznani cilj na zemlji rakete z jedrskimi glavami... Tako se bo nekega dne pričela vojna...

Potreben je pomislek ali z nami resnično ni nekaj narobe. — Gledamo kako morijo v Vietnamu, čakamo na mir pa... nad nami vise nuklearne bombe, pozabljamo zadnjo vojno... Zaupamo generalom, pa so vendarle storili že toliko slabega... se borimo proti raku, a sami morimo...? Svet je treba spremeniti... razlagali smo ga že dovolj!

Peter Jovanovič, Spodnja Žetina 1, p. Poljane Pomoč prizadetim v Banjaluki

— SPLOŠNA POLOŽNICA —

PRIZNANICA

Din 2.000

z besedami din dva tisoč

Je vplačal: Peter Jovanovič
Spodnja Žetina 1, p. Poljane

v korist računa št. 501 - 789 - 36

Naziv računa: Pomoč prizadetim
v Banjaluki

KRANJ, dne 29.12.69.

Plačal št. dnevnika 29.12.69.

Taksa din p

(podpis sešteloval)

Ob. 1

— SPLOŠNA POLOŽNICA —

TEMELJNICA

Din 2.000

Je vplačal: Peter Jovanovič
Spodnja Žetina 1, p. Poljane

v korist računa št. 501 - 789 - 36

Naziv računa: Pomoč prizadetim
v Banjaluki

KRANJ, dne 29.12.69.

Plačal št. dnevnika 29.12.69.

Taksa din p

(podpis sešteloval)

Ob. 1

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA

SPLOŠNA POLOŽNICA

OBVEŠTILO

Din 2.000

Je vplačal: Peter Jovanovič
Spodnja Žetina 1, p. Poljane

v korist računa št. 501 - 789 - 36

Naziv računa: Pomoč prizadetim
v Banjaluki

KRANJ, dne 29.12.69.

Plačal št. dnevnika 29.12.69.

Taksa din p

(podpis sešteloval)

Ob. 1

**Ljudje
in
dogodki**

**VSAR
GLAS
SOBOTO**

Belih pekov črna vsakdanjost

»Kruha in iger!« je vpilo ljudstvo v starem Rimu. »Svežega kruha!« zahteva sodoben kupec. Gorje pekarnam, če mu ga ne ponudijo že navsezgodaj

Bržkone ni človeka, ki bi mu bil vonj po vročem, pravkar pečenem, hrustajočem kruhu, vonj, ki draži nosnice in žleze, da se nam v ustih nabira slina, da nam želodec zakruli, neznan. To je spremljevalec blaginje, o katerem sanjajo mnogi milijoni lačnih. To je simbol sitosti, močnejši in dragocenejši od dišav, ki obdajajo kronane glave. Ni ga moč ponarediti. V poskusnih laboratorijih massachusettske univerze (ZDA) so pred leti umetno, s spajanjem najrazličnejših kemičnih sredstev, izdelali skoraj dva tisoč koncentratov, katerih vonjave ustrezajo vsem doslej znanim aromam. Le stekleničko je treba odpreti in že vas zajame duh po brinju, čokoladi, bencinskih hlapih ali cvetju, po dimu, breskvah ali svežem senu, po plesnobi, gnilobi ali strojnem olju... Edino pri kruhu se je zataknilo. Vonja, ki preplavi okolico, kadar odprejo krušne peči in izlečejo tople, rumeno zapečene hlebce, niso znali osamiti. Preveč originalen, preveč samosvoji je. Kdor ga samo enkrat zazna, mu ne bo nikdar več tuj. In prav omenjen duh po vzhajajočem, nabrekli testu ter vročina, ki nevaženemu, na zimski mraz ubranemu telesu kaj hitro ovlaži kožo, sta glavni značilnosti pekarn. Zato mi je bil debeli zimski plašč oni dan (ali bolje — ono noč), ko sem obiskal kranjsko »tovarno kruha«, kmalu odveč. Sploh pa bi med peki, oblečeni mi zgolj v tanke bele majice in lahke platnene hlače, deloval nekam smešno. Še s suknjičem na plečih sem se, hodeč mimo zasoplih, od dela in sopare potnih mož, počutil malce nelagodno.

BREZOBZIRNI POTROŠNIKI

»Lepo, da ste prišli,« me je pozdravil dežurni tehnolog Borut Cibej. »O pekilih so doslej časopisi pisali mnogo premalo. Vse mogoče stvari načenjate novinarji, marsikaj odkrijete, razkrinkate, le za življenje in vsakdanje težave naših ljudi nimate posluha. In vendar je problemov, ki nas tarejo in s katerimi bi javnost morala biti seznanjena, veliko.«

Prikimal sem in mu dal prav. O usodi neznanih mož, ki skrbijo, da so trgovine in lokali vsako jutro založeni s skladovnico svežega, včasih še toplega kruha, namreč vemo presneto malo. Ne zavedamo se, koliko truda in znanja je treba, preden iz sto in sto litrov vode ter iz deset in deset kilogramov kvasa nastane več tisoč slastnih štruc. Štruce, žemlje in pecivo so za nas del vsakdanjosti, so kot voda in zrak, ki o njima nikdar ne razmišljamo in ne ugibamo, od kod izvirata. Gorje pekarnam, če bi lepega dne zatajili in bi vesoljno ljudstvo ostalo brez svojih hlebcev, rogljičev in makovk.

»Se kdaj zgodi, da napečete premalo kruha ali da ga kupec ne dobi pravočasno?« me je zanimalo.

»Da — včasih. Toda v prvem primeru so krive trgovine. Pogosto namreč naroče preveč ali premalo 'blaga', dasi potlej, pred ljudmi, rade zvalijo krivdo na pekarno.

Kar pa se tiče drugega, moram reči, da smo le redko v zamudi. Seveda, če zmanjka elektrike ali vode, če več pekov hkrati zbolijo in jih nimamo s kom nadomestiti (veste, tudi nam gripa ne prizanaša) je zakasnitev neizogibna. Ampak potrošniki tega ne morejo razumeti. Kar koli drugega zmanjka, potrpijo, pri kruhu pa so neizprosnji.«

10 TON VSAKO NOČ

Pol osmih je bilo, ko sta dve veliki peči nove, komaj pred slabim letom prenovljene pekarnice Kranj, podružnice Zita Ljubljana, začeli bruhati štruce in dvokilogramske hlebce. 10 ton — pred prazniki in ob sobotah celo 16 ton — črnega, belega, ajdovega, koruznega, rženega in mešanega kruha ter za več stotov različnega peciva spečejo tod vsako noč. Delovni postopek traja 11 ur — od osemnajstih zvečer do sedmih zjutraj naslednjega dne. Skozi tri faze oziroma prostore, skozi sejalnico, mešalnico in proizvodno halo mora iti testo, da iz moke, vode, kvasa ter drugih dodatkov nastane kruh. Naprave so zelo izpopolnjene, njihov videz ima z nekdanjimi mentrgami in pečmi na drva ali premog kaj malo skupnega. Testo potuje po tekočem traku, tekoči trak ga odnese v enakomerno ogrevano komoro, podobno veliki prevrnjeni omari, da bi na drugi strani pripehal na dan enakomerno zapečen, značilni

vonj razširjajoče štruce. Osem ljudi je dovolj, da zaveda teče. To so sejalec, dva mešalca, tehtalec, odlagalec v komoro, predpečnik in narzovalec. Toda vsi morajo pošteno garati. Komaj, komaj najdejo toliko časa, da posamič, zdaj eden, zdaj drugi, skočijo do pisarne, pokadijo cigareto, in spišejo skodelico kave, ki jim pomaga odganjati spanec.

»Čeprav je našim ljudem dandanes, ko moderne avtomatizirane naprave naglo izpodrivajo star način dela, veliko lažje, sodi njihov poklic še vedno med najbolj naporene, kar jih poznamo,« meni tehnolog Cibej. »Že samo dejstvo, da so prosti — ne vstevši dopustov — največ sedem noči v letu, pove vse. Spanec podnevi ni nikdar tako globok kot sicer, zato sta nervoza in obolenje živcev pri pekilih zelo pogostna. Večina jih zaradi slabega zdravja odide v pokoj nekaj let prezgodaj.«

A četudi odstejemo bolezniki, ki spremljajo od testa zamazanega moža, je pekovski stan vseeno hudo težak. Kar pogledamo! Pek odide zdoma ob prvem mraku in se vrne z jutranjim svitom. Ko drugi hitijo na koncert in v kino, ko ždijo pred televizorjem, sledeč kvalitetnim večernim oddajam, si on zraven vroče peči otira potne srage. Zadovoljen ali ne, prikrajšan je za kulturno in zabavno življenje, za večerne klepete in posedenje v krogu svoje družine. Celó ob nedeljah ni nič bolje. Sosedje gredo na sprehod, na smučanje, on pa doma spi, kajti zvečer, v službi, mora biti čil in zdrav. Naslednje jutro bodo kupci hoteli imeti sveže pecivo, sveže hlebce, štruce...

»Pekov državni praznik traja najdlje dva dni, več nikdar. Dopusta si ne more izbrati sam, določi mu ga podjetje — kajpak tako, da proizvodnja ni prizadeta.«

Se in še sva govorila, še in še bi lahko našteval tegobe ljudi, ki si svoj vsakdanji kruh služijo s kruhom. Ampak prepustimo raje besedo njim samim.

»OTROKA ME NE MARATA...«

Janez Jančar (50), vodja peči, je doma iz Novega mesta, vendar že dolgo živi v Kranju. Ima dva sinova, stara 18 in 13 let.

»Pek sem od leta 1934. Saj nič ne rečem, poklic mi je všeč, vendar bi, če bi se mi ponudila priložnost, takoj premenjal. Dasi sem kar dobro plačan in čeprav so delovni pogoji sedaj mnogo boljši, ne odtehtajo neprestanega nočnega dela. Družinsko življenje zelo trpi. Zena dan na dan tarna, ker ne moremo nikdar skupaj ven. Le redko sva oba hkrati doma. Navadno je tako, da jaz odhajam ko ona pride, in obratno.«

Pero Milojević (33) je po rodu Bosanec, iz Bosanske Dubice. Dela skupaj z Viktorjem Križajem (38), Kranjčanom. Oba sta kvalificirana predpečnika in se dobro razumeata.

»Prej sem skrbel za parno peč. Z lopato sem premetaval premog in pazil, da temperatura ni padla pod dovoljeno mejo, danes pa samo obračam pirometre. Veliko lažje je, toda bolj odgovorno. Trinaest let prakse imam in če bi ne bilo nočnega dela, bi mi pekarstvo zelo ugajalo,« pravi Pero, medtem ko se je njegov sodružnik Viktor razgovoril o bolj strokovnih rečeh. »Mislim, da so izdečki kranjske pekarnice, odkar smo dobili nove peči, precej boljši. Zlasti zunanji videz kruha je čisto drugačen, lepši. O okusu pa sam ne morem soditi, raje prepuščam besedo potrošnikom. Ja, in še to bi rad dodal, da po rekonstrukciji in modernizaciji naših obratov naredimo mnogo več, da mnogo bolje izkoristimo čas.«

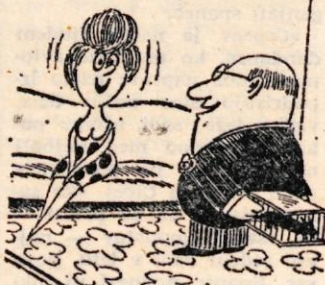
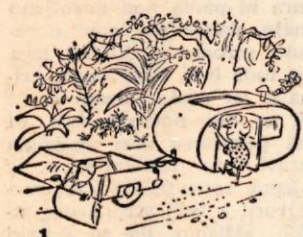
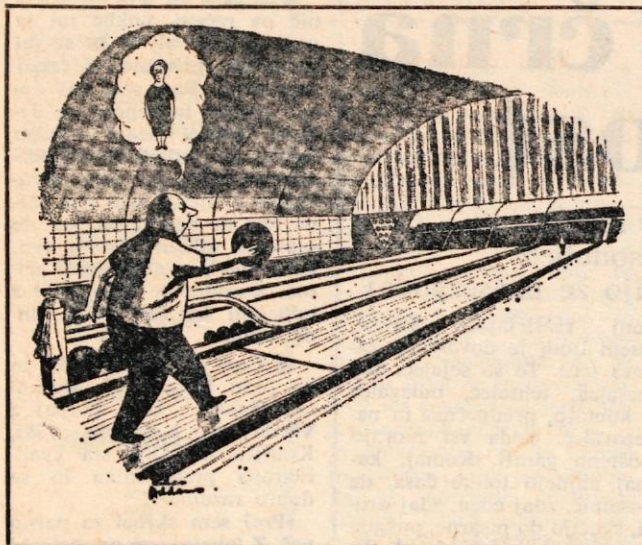
Jože Sintič (28), kvalificiran oblikovalec I z Visokega, oče štiriletnega dečka in triletna deklice, se prav tako pritožuje nad nočnim delom.

Spričo nerednega življenja, spričo tega narobe sveta sem že čisto živčen. Doma gre vse narobe. Otroci me ne marajo, saj podnevi, ko se hočejo igrati z menoj, spim in jih naderem ali cel udam, če pridejo blizu. 125, 130 tisočakov je preplata odškodnina za načeto zdravje in harmonijo v družini.«

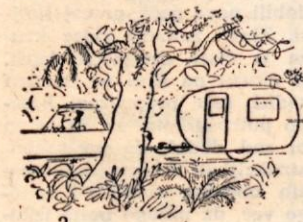
Se z nekaj peki sem govoril in razen kurjača Redže pa Krasniča (32), ki trdi, da ga nočno delo ne moti, da se je privadil nanj, so vsi po vrsti nezadovoljni s sedanjim urnikom. A tudi Redžep ni ostal povsem brez pripomb. »Osebnih dohodkov bi bili lahko malo višji. Če drugega ne, naj rastejo vsaj vzporedno s cenami,« je pribil.

I. Guzelj

— Vedno si želela, naj ti kupim nekaj krznenega.

— Pilot sprašuje, če ima mogoče kdo kladivo pri sebi.

— Ko sem zavpil: »Postavite ga pred vrata, sem mislil, da je mlekar.«

— Tone, ali si zapri psa v garažo?

— Vsak čas mora biti v službi. Odšel je kot navadno ob 7. uri z avtobusom.

KRVOSES 19

»Zdaj ne več. Posneli so jih, potem pa sploh vse otise, kar jih je bilo tam, zbrisali.«

»Nekdo vas je nalagal, Mr. Mason. Ti odtisi ne morejo biti moji.«

»Tukaj nekaj ni v redu!«

»Povejte mi, Mrs. Bedford — ali se niste danes ponoči, naj bo to že kadarkoli, peljali za Denhamom v tisti motel?«

»Toda, Mr. Mason, čemu pa naj bi se vozila za Denhamom po kakršnih koli motelih?«

Ker je Denham prejel tam od vašega moža dvajset tisoč dolarjev.

Stisnila je ustnice.

»Torej se niste peljali za Denhamom tja?«

»Prej bi umrla kot pustila Stewarda v krempljih tega slinastega izsiljevalca.«

»Vidite! To si bo policija tudi tako razlagala, ko bo iskala motiv za umor.«

»Kot motiv za to, da bi bila lahko umorila Denhama?«

»Da.«

»Mene prav gotovo ni bilo tam! Sinoči sem čakala doma svojega moža, in vi o tem, kje je bil, niste prav informirani. Niti na misel mu ni prišlo, da bi se bil peljal v tisti motel, pač pa je bil na nekakšni neprijetni konferenci direktorjev, kjer so razpravljali o tako kočljivi zadevi, da si ni upal zapustiti sobe niti za toliko, da bi mi telefoniral. Ali pa ste tudi popolnoma prepričani, da je Denham mrtev? Ali ne gre za pomoto?«

»Ne, pomote ne more biti!«

Trenutek je pomišljala in vstala. »Lagala bi in se hlinita, če bi trdila, da obžalujem njegovo smrt. Ima pa lahko zelo kočljive posledice, ki jim morate najti protituež. Policija bo raziskovala njegovo preteklost. Ugotovila bo, da je bil izsiljevalec in poskušala sestaviti seznam njegovih žrtev, da bi med njimi našla koga, ki je imel dovolj vzroka za umor. Vaša dolžnost je, da kot pravni zastopnik mojega moža poskrbite za to, da policija ne bo izvedela, zakaj je Denham lahko tako pritiskal name. Stewardu je godilo, da se je postavil za menoj v družbi ... , no, težko je to razložiti. Rekla bi, da je to nekako tako, kot če ima človek čistokrvnega psa. Rad gre z njim na razstave in rad vidi, če je odlikovan. Pri tem igra nedvomno določeno vlogo občutek, da mu bodo drugi lastniki psov zavidali. Prav tako mi moj mož rad kupuje lepe obleke in dragocen nakit in rad vidi, da se gibljem v kulturni atmosferi, obdana od častilcev. Imajo ga za zelo srečnega zakonskega moža in njega to veseli.«

»In vam na tihem to ni po godu?«

Pogledala mu je v oči. »Motite se, Mr. Perry Mason! In kot njegov pravni zastopnik morate najti zdaj sredstva in pota, da ga boste obvarovali pred katastrofalnim polomom. Na vsak način mo-

rate preprečiti, da bi prišla moja preteklost na dan.«

»Kaj pa mislite o meni? Da sem čarovnik, ali kaj?«

»Moj mož prisega na vas. In zaradi tega sva tudi pripravljena plačati vam najvišji honorar, če dosežete, da bodo tisti prstni odtisi priznani kot falzifikat in prepričevalno dokažete, da se pretekle noči nikakor nisem mogla zadrževati v motelu.«

Po teh besedah se je obrnila, da bi odšla. Pogovor je zaključila odločno, kot da ne trpi ugovora. Tudi v tem trenutku je pokazala, da je povsem dorasla situaciji in zapustila prostor trdnih korakov.

10.

Perry Mason je zapeljal na parkirni prostor pred svojo pisarno. Čuvaj prostora, ki ga je navadno pozdravil z lagodnim zamahom roke, je razburjeno mahal z rokami, ko je Mason ustavil voz in je takoj pritekkel k njemu.

»Listek imam za vas, Mr. Mason!«

Na listku, ki mu ga je potiskal v roke, je bilo zapisano: »Policija je tu! Della.«

Mason je trenutek pomišljaj, nato pa izstopil in se napotil proti poslopju. Ko je stopil v vežo, je nenadoma stopil preden, kot bi zrasel iz tal, močan možki in dejal: »Če nimate nič proti temu, Mr. Mason, bi se popeljal z vami navzgor.«

»Glej no, eden od gospodov komisije za umore! Prosim, prosim, kar z menoj poročnik Tragg! Ali bi vam lahko kako pomagal?«

»Kakor se vzame. Toda, če dovolite, se bomo pogovorili raje v vaši pisarni.«

Molče sta se peljala navzgor. Mason je korakal po hodniku mimo vrat v glavno pisarno in odprl vrata svoje privatne pisarne. Della Street mu je razburjeno zaklicala: »Sej, policija bi rada ... oh!«

Zagledala je poročnika Tragga.

»Dober dan, gospodična Street!« je dejal zadržano vljudno poročnik Tragg. Iz njegovega glasu pa je bilo čuti nejevoljo, ko je dostavil: »Odkod pa veste, da bi policija rada govorila z Mr. Masonom?«

»Oh, prav slučajno sem slišala. Ali bi moralo ostati to tajno?«

»Ni nujno,« je odgovoril Tragg, se zleknil v naslonjaču za stranke in čakal, da se je Mason namestil za svojo pisalno mizo.

»Cigareto?« je dejal Mason in ponudil Traggu zavojček.

»Lepa hvala!« je odgovoril policijski poročnik in si vzel cigareto. Mason mu je prižgal.

»Zelo ljubeznivo!«

»Prosim, prosim!«

Nato je Mason tudi sebi prižgal cigareto in se udobno naslonil v svojem stolu.

Poročnik Tragg je bil skoro tako velik kot Mason. Bil je tip modernega policijskega uradnika, ki se razume na svoj posel in ki mu je njegovo delo v zadovoljstvo. Njegov tovariš, seržant Holcomb — ki ni prav nič skrival svojega odpora proti Masonu — pa je bil klasičen primer okostenelega, topoglavega policista stare šole. Mason in Tragg sta cenila drug drugega in obravnavala medsebojne zadeve s spoštovanjem do nasprotnika.

»Zadeva, ki bi se o njej rad pogovoril z vami, ima opraviti z motelom »Pri mirnem počitku,« je dejal Tragg in pri tem pogledal Masona.

Mason je molče dvignil obrvi.

»Ali vam to kaj pomeni, Mason?«

»Ni napačno.«

»Ste bili že kdaj tam?«

Mason je zmajal z glavo.

»Morda pa kateri od vaših klientov?«

»Nimam pojma. Saj vam je znano. Kopico klientov imam in lahko bi si mislil, da je ta ali oni kdaj prenočil v motelu. Pripravno je stopiti v prijazen lokal, če si z vozom na poti. V sobo ti zne-sejo vso priljago in ... «

»To je vse lepo in prav, toda tu gre za umor, ki so ga odkrili v motelu »Pri mirnem počitku« danes ponoči.«

»Res? Kdo pa je bil umorjen?«

»Moški, po imenu Denham. Sicer pa je, kot se je izkazalo, čudne vrste človek.«

»In ta naj bi bil moj klient?«

»Upam, da ne.«

»Vendar se mi zdi, da ste našli nekašno zvezo, ki vas je pripeljala sem.«

»Nič se ne bi čudil, če bi obstajala kaka taka zveza.«

»Ali ne bi hoteli stvari pojasniti.«

»Obvestil vas bom o nekaterih stvareh, ki so nam znane. Včeraj popoldne se je pojavil v motelu »Pri mirnem počitku« moški, tipičen generalni direktor, temnih las, na sencih malo osivel, v lepi obleki po meri, suverena nastopa. V njegovem spremstvu je bila ženska, precej mlajša od njega. On je bil star morda 50 let, ona pa zelo atraktivna plavalaska, kakih petindvajset let.«

»Oho!«

Tragg se je zarežal: »Da, kaj takega večkrat zaide v motele. Zdaj pa sledi nekaj prav zanimivega: Moški je na venk našin hotel imeti dvojni bungalov. Dejal je, da pričakuje ta en narček. Dobil je torej dvojni bungalov, ki je med seboj zvezan s prehodom.

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 24. uri ter radijski dnevnik 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in ob 19.30.

TOREK

30. DECEMBRA

8.04 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Z ansamblom Atija Sossa — 9.45 Petnajst minut z ansamblom in pevci Miška Hočevarja — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Igra violinist Igor Ozim — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 14.40 Mladinska reportaža — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Odlomki iz opere Sevilijski brivec — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Popoldanski koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Svet tehnike — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Mihe Dovžana — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.23 Lahka glasba z orkestrom RTV Ljubljana — 22.15 Jugoslovanska glasba — 23.05 Literarni nočno — 23.15 S slovenskimi pevci zabavne glasbe — 24.00 Godala v noči

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Vrtljak s popevkami — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Z orkestrom David Lloyd — 18.00 Popevke današnjih dni — 18.35 Lepi zvoki — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Naši operni pevci — 21.15 Slovenska zborovska pesem — 22.15 Salzburški festival 1969 — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA

31. DECEMBRA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Za slovo od starega leta — 9.35 V vselem pričakovanju — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za

tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dva komična prizora iz jugoslovanskih oper — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pesmi o zimi pojo mali vokalni ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Uspele slovenske popevke — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Pionirsko popoldne — 17.05 Z domačimi vižami novemu letu nasproti — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Sanje ob kaminu — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Na-Ma za Novo leto — 20.00 Silvestrov večer — 24.00 Srečno 1970 — 00.05 Prvi ples v novem letu — 01.00 Moderni časi — moderni ritmi — 02.00 Veselje v domačem krogu — 03.00 Spomini in želje — 04.00 Ples za plesom — napjev za napjevom

Drugi program

14.05 S popevkami po svetu — 14.35 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 15.00 Melodije iz filmov — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.35 Revijski orkester Marty Gold — 18.00 Popevke na spredu — 18.35 Plesna glasba — 19.00 Soferjem na pot — 19.10 Od popevke do popevke — 20.05 Plesni napravi in koraki — 21.10 Silvestrovo — 05.00 Iz slovenske poezije

ČETRTEK

1. JANUARJA

6.00 Dobro jutro in mnogo sreče! — 6.50 Danes za vas — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.45 Skladbe za mladino — 9.05 Našim najmlajšim za Novo leto — 9.30 Nove melodije v novo jutro — 10.05 Zimski turizem v slovenskih turističnih projektih — 10.30 Mnogo sreče in uspehov vam želijo domači pevci in godci — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Novoletni pozdravi — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Novoletne čestitke — 13.15 25 let nove Jugoslavije — 14.05 Tudi letos vas bodo zabavali — 15.05 Domače slovenske pesmi od včeraj in danes — 16.00 Radijska igra — 17.05 Novoletni koncert Simfoničnega orkestra in zbora RTV Ljubljana — 18.00 Humor iz veselja — 18.30 Ritmi za mladi svet — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Zabavna glasba — 20.00 Novoletno srečanje v studiu 14 — 22.15 Po plesnem redu z znanimi orkestri — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Lahko noč z godalnimi orkestri

Drugi program

14.05 Za ljubitelje popevk in plesnih ritmov — 15.00 Veliki valčki in uverture — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Sestane ob juke-boxu — 17.35 Trije majhni ansambli zabavne glasbe — 18.00 Popevke, ki jih radi poslušate — 18.35 Z orkestrom Mantonani — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Prve letošnje minute — s slovenskimi skladatelji — 21.10 Nove plošče v opernem arhivu — 22.10 Na

pragu Beethovnevega leta — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK

2. JANUARJA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.45 Glasba za mladi svet — 9.05 Vedri ritmi — 9.40 Dva prominentna vokalna korpusa z novimi posnetki — 10.05 Novo leto pri naših izseljencih — 10.30 Miha Dovžan in Boris Kovačič s svojima ansamblioma in melodijami — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Simfonični orkester RTV Ljubljana svojim poslušalcem za praznično popoldne — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Opoldanski cocktail melodij — 13.30 Silvo Matelič: Samouprava — 13.55 Glasbena medigra — 14.05 Bil je Novoletno popoldne — 15.05 Znani in neznani ljudje o športu — 16.00 V svetu opernih melodij z našimi solisti — 17.05 Ples ob petih — 18.00 Pozabljeni poetje — 18.40 Lahka glasba — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Zabavna glasba — 20.00 Prijetni spomini na preteklo leto — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Z lepimi melodijami v prijeten sen

Drugi program

14.05 Od popevke do popevke — 15.00 Zveneče kaskade — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Popoldne ob sprejemnikih — 17.35 Lahka glasba — 18.00 Iz filmov in glasbenih revij — 18.35 Z orkestrom Michael Jary — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Igramo za dobro razpoloženje — 20.05 Radijska igra — 21.10 Lepa mlinarica — ciklus samosplovov — 22.20 Festival v Bergenu 1969 — 00.05 Iz slovenske poezije

SOBOTA

3. JANUARJA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Čez zasnežene poljane — 9.50 Naš avstop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Skatljica z godbo in druge skladbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z ansambli domačih viž — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.35 Lahka glasba za razvedrilo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje baritonist Milivoj Bačanović — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Glasba iz filmov — 17.45 Jezikovni pogovori — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Zabavna glasba — 20.00 Zabavna radijska igra — 20.40 Za ples in razvedrilo — 21.15 Glasba ne pozna meja — 22.15 Oddaja za naše izseljence —

23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 Melodije iz musicalov — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Naš podlistek — 17.50 Kitara v ritmu — 18.00 Pisana paleta zabavne glasbe — 18.35 Z orkestrom Les Reed — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Parada zabavne glasbe — 20.05 Ljudje med seboj — 20.30 Okno v svet — 20.45 Slovenski skladatelji v zimi — 21.15 Operni koncert — 22.30 Baročni mojstri in njihovi izvajalci — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA

4. JANUARJA

6.00 Dobro jutro — 8.04 Radijska igra za otroke — 8.43 Mladinska orkestralna glasba — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.40 Pet minut za EP — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.00 Na današnji dan — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z ansamblom Weekend — 14.05 Po domače — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Z novimi ansambli domačih napjevov — 15.05 Nedejsko športno popoldne — 17.05 Nedeljski operni stereo koncert — 17.30 Radijska igra — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbena razglednica — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Plesna glasba — 22.40 Zabavna glasba iz studia Zagreb — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Začnimo s plesom — 14.00 S popevkami po svetu — 14.35 Revija majhnih ansamblov zabavne glasbe — 15.00 Izletniški kažipot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Z zborom in orkestrom Henry Mancini — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Iz operet in glasbenih revij — 18.30 Popevke se vrstijo — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Igrajo veliki zabavni orkestri — 19.40 Priljubljeni zabavni zbori — 20.05 Športni dogodki dneva — 20.15 Večerna nedeljska reportaža — 20.25 Dubrovniške poletne prireditve 1969 — 22.40 Koncert in simfonija — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK

5. JANUARJA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.45 Zvoki iz operet — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 S Korškega v Makedonijo — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihal-

nih orkestrom — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Mali koncert zbora KUD-a Tine Rožanc — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — propagandna oddaja — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s slovenskim instrumentalnim kvintetom — 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Zabavna glasba iz studia Beograd — 23.40 Z orkestrom Nelson Riddle

Drugi program

14.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 14.20 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 15.00 Popevke, ki jih radi poslušate — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Z orkestrom in zborom Horst Jankovski — 18.00 Priljubljeni pevci zabavnih melodij — 18.35 Ritmi današnjih dni — 19.05 Ponedeljkova glasbena skrinja — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Stare italijanske arije — 20.30 Svet in mi — 20.45 Plesi iz Galante — 21.15 Literarni večer — 21.55 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK

6. JANUARJA

8.04 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Z ansamblom Jožeta Kampiča — 9.45 Slovenske narodne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Odlomki iz opere Prodana nevesta — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Beethovnova dela v izvedbi domačih umetnikov — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Narava in človek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Lojzeta Slaka — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.10 Lahka glasba — 22.15 Jugoslovanska glasba — 23.05 Literarni nočno — 23.15 S slovenskimi pevci zabavne glasbe — 23.40 Godala v noči

OBIŠČITE KRVAVEC

Urejena smučišča

Izredni popusti od ponedeljka do petka za mladino, smučarske učitelje, tečajnike, tekmovalce, člane smučarskih klubov in skupin.

Informacije:

CREINA Kranj
telefon 21-022, 73-120

CREINA

Kranj CENTER

31. decembra angl. barv. CS film JAMES BOND 007 CASINO ROYALE ob 15.30 in 18. uri

1. januarja amer. barv. CS film TARZAN NA VELIKI REKI ob 10. uri, japon. barv. film VELIKI ZID ob 14.30, 17. in 19.30, premiera amer. barv. CS filma JUNAKI ZAHODA ob 22. uri

2. januarja amer. barv. CS film DAN REVOLVERASEV ob 10. uri, japonski barv. film VELIKI ZID ob 14.30, 17. in 19.30, premiera amer. barv. CS filma NEVARNA SMER 7000 ob 21. uri

3. januarja amer. barv. CS film JUNAKI ZAHODA ob 15. in 20. uri, amer. barv. CS film ZVEZDA ob 17. uri, premiera zahod. nem. barv. filma HELGA IN MICHAEL, II. DEL ob 22. uri

4. januarja amer. barv. CS film JUNAKI ZAHODA ob 13.30 in 21. uri, japon. barv. film VELIKI ZID ob 15.30, amer. barv. CS film ZVEZDA ob 18. uri

5. januarja zahodnonemški barv. film HELGA IN MICHAEL, II. DEL ob 16., 18. in 20. uri

6. januarja zahodnonemški barv. film HELGA IN MICHAEL, II. DEL ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

31. decembra amer. barv. CS film ZVEZDA ob 16. in 19. uri

1. januarja amer. barv. CS film TARZAN NA VELIKI REKI ob 14. uri, amer. barv. CS film ZVEZDA ob 16. in 19. uri

2. januarja amer. barv. CS film DAN REVOLVERASA ob 15. uri, amer. barv. CS film ZVEZDA ob 17. in 20. uri

3. januarja angl. barv. CS film JAMES BOND 007 CASINO ROYALE ob 15.30 in 20. uri, amer. barv. CS film SPREMLJEVALEC ZLATE POSILJKE ob 18. uri

4. januarja angl. barv. CS film JAMES BOND 007 CASINO ROYALE ob 14. in 18.30, amer. barv. CS film TARZAN NA VELIKI REKI ob 16.30

5. januarja amer. barv. CS film UKROCENA TRMOGLAVKA ob 16., 18. in 20. uri

6. januarja amer. barv. CS film ZVEZDA ob 16. in 19. uri

Cerklje KRVAVEC

1. januarja amer. barv. CS film DAN REVOLVERASA ob 16. in 19. uri

2. januarja amer. barv. film PROKLETA POSESTA ob 16. in 19. uri

3. januarja amer. barv. CS film TARZAN NA VELIKI REKI ob 19. uri

Kamnik DOM

1. januarja amer. barv. CS film KAKO JE OSVOJEN DIVJI ZAHOD, I. DEL ob 15., 17. in 19. uri

2. januarja amer. barv. CS film KAKO JE OSVOJEN DIVJI ZAHOD, II. DEL ob 15., 17. in 19. uri

3. januarja amer. barv. CS film NEVARNA SMER 7000 ob 17.30 in 19.30

4. januarja amer. barv. CS film NEVARNA SMER 7000 ob 15., 17. in 19. uri

5. januarja amer. barv. CS film JUNAKI ZAHODA ob 17.30 in 19.30

6. januarja amer. barv. CS film JUNAKI ZAHODA ob 17.30 in 19.30

Tržič

1. januarja amer. barv. CS film SPREMLJEVALEC ZLATE POSILJKE ob 15., 17. in 19. uri

2. januarja amer. barv. CS film TARZAN NA VELIKI REKI ob 15. in 19. uri, amer. barv. CS film SPREMLJEVALEC ZLATE POSILJKE ob 17. uri

3. januarja amer. barv. CS film UKROCENA TRMOGLAVKA ob 17.30 in 19.30

4. januarja amer. barv. CS film UKROCENA TRMOGLAVKA ob 15., 17. in 19. uri

6. januarja švedski barv. film STRELJAJ PRVI, FREDI ob 17.30 in 19.30

Jesenice RADIO

31. decembra amer. barv. CS film REVOLVERAS Z RDEČE REKE

1.—2. januarja franc. barv. film ZBOGOM, PRIJATELJ

3.—4. januarja italij. barv. film PAST V GRAND CANYONU

5. januarja angl.-nem. barv. film KLUB UBIJALCEV IZ BROOKLYNA

6. januarja franc. barv. VV film KRVOLOČNA IGRA

Jesenice PLAVZ

1.—2. januarja amer. barv. CS film POCITNICE V KALIFORNIJI

3.—4. januarja franc. barv. VV film KRVOLOČNA IGRA

5.—6. januarja italij. barv. film PAST V GRAND CANYONU

Žirovnica

31. decembra amer. barv. film ČRNA MORA

1. januarja franc. film STIRI DAME ZA GOSPODA

4. januarja amer. barv. CS film POCITNICE V KALIFORNIJI

Dovje-Mojstrana

1. januarja amer. barv. film ČRNA MORA

3. januarja amer. barv. CS film POCITNICE V KALIFORNIJI

4. januarja amer. barv. CS film REVOLVERAS Z RDEČE REKE

Kranjska gora

1. januarja amer. barv. CS film REVOLVERAS Z RDEČE REKE

3. januarja amer. barv. film ČRNA MORA

4. januarja franc. barv. film ZBOGOM, PRIJATELJ

Javornik DELAVSKI DOM

31. decembra amer. barv. CS film POCITNICE V KALIFORNIJI ob 19. uri

1. januarja grški barv. film GRŠKI BISERI ob 19. uri

3. januarja amer. barv. CS film REVOLVERAS Z RDEČE REKE ob 19. uri

4. januarja angl.-nem. barv. film KLUB UBIJALCEV IZ BROOKLYNA ob 17. uri, amer. barv. film ČRNA MORA ob 19. uri

Radovljica

31. decembra franc. barv. film OPERACIJA LIZBONA ob 18. uri, amer. barv. film SVINGERI ob 20. uri

1. januarja amer. barv. film SVINGERI ob 16. uri, amer. barv. film KAKO SE RESUJE ZAKON IN PROPADA ŽIVLJENJE ob 18. uri, franc. barv. film VOHUNOVA KOŽA ob 20. uri

2. januarja amer. barv. film KORAKI REVOLVERASA ob 16. uri, amer. barv. film SVINGERI ob 18. uri, amer. barv. film VODNIK ZA OZENJENE MOSKE ob 20. uri

3. januarja amer. barv. film NEVARNA LINIJA 7000 ob 16. uri, amer. barv. film VODNIK ZA OZENJENE MOSKE ob 18. uri, amer. barv. film PRIMORAN DA UBIJE ob 20. uri

4. januarja amer. barv. film VODNIK ZA OZENJENE MOSKE ob 14. uri, amer. barv. film KAKO SE RESUJE ZAKON IN PROPADA ŽIVLJENJE ob 16. uri, amer. barv. film PRIMORAN DA UBIJE ob 18. uri, amer. barv. film NEVARNA LINIJA 7000 ob 20. uri

5. januarja amer. barv. film MAROKO 7. ob 20. uri

6. januarja amer. barv. film LOVEC NA SKALPE ob 20. uri

Bled

31. decembra franc. barv. film V SONCNEM ZENITU ob 17. in 20. uri

1. januarja amer. barv. film »F« KOT FLINT ob 10., 15., 18. in 20. uri

2. januarja amer. barv. film »F« KOT FLINT ob 15., 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

31. decembra franc.-italij. barv. CS film TRIJE KORAKI SKOZI BLAZNOST ob 18. in 20. uri

1. januarja amer. barv. film SERIF V NEW YORKU ob 15., 17. in 20. uri

2. januarja amer. barv. film SERIF V NEW YORKU ob 18. in 20. uri

3. januarja franc. barv. CS film GOSPODAR PODZEMLJA ob 18. in 20. uri

4. januarja franc. barv. CS film GOSPODAR PODZEMLJA ob 15., 17. in 20. uri

5. januarja egip. barv. film ARABSKA PRINCESA ob 18. uri

6. januarja amer. barv. VV film MOJI OTROCI, TVOJI OTROCI, NASI OTROCI ob 18. in 20. uri

Creina Kranj obvešča cenjene potnike, da bodo avtobusi vozili od 1. do 4. januarja po nedeljskem voznom redu

Športne prireditve

● **JESENICE** — V tretjem kolu državnega prvenstva v hokeju na ledu se bosta danes v torek na drsališču Pod Mežakljo pomerili ekipi Jesenic in beograjskega Partizana.

● **PLANICA** — Smučarska zveza Slovenije prireja 2. januarja na 60-m skakalnici meddruštveno tekmo za mladince, ki velja za kategorizacijo.

● **JESENICE** — Na smučiščih Črnega vrha prireja SD Jesenice 4. januarja meddruštvene tekme v veleslalomu za starejše in mlajše mladince in starejše in mlajše mladince. Tekma se šteje za kategorizacijo.

● **BOHINJ** — 6. in 7. januarja bo v Bohinju 15. mednarodno tekmovanje v smučarskih tekih FIS — I A.

● **BEGUNJE** — TVD Begunje bo 2. januarja priredil novoletnega meddruštvenega tekmovanja v veleslalomu za člane, članice, mladince in mladinke.

● **SKOFJA LOKA** — 4. januarja prireja SK Transturnist Šk. Loka meddruštveno tekmovanje v slalomu za člane in članice. Tekma se šteje za kategorizacijo.

● **DUPLJE** — 4. januarja prireja TVD Partizan Duplje meddruštvene skakalne tekme na 30-m skakalnici.

● **GORJE** — Danes, v torek, 30. decembra, bo ob 18. uri nočno tekmovanje v tekih za memorial Marjana Jakopiča. Tekmovanje bo ekipno in posamezno.

V sredo in četrtek, 7. in 8. januarja, prireja smučarski klub Triglav Kranj sejem rabljene smučarske opreme. Sejena bo na kranjski tržnici oba dneva od 16. do 19. ure.

Televizija

SREDA

31. DECEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Vesele zimske minute (RTV Zagreb) — 18.30 Risan-ka, 18.40 Dedek Mraz za vas (RTV Ljubljana) — 19.15 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.45 TV spored (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik, 20.50 3-2-1, 21.00 Vodoravno in navpično v novo leto (RTV Ljubljana) — 0.40 Novoletni spored (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK

1. JANUARJA

10.10 Novoletna čestitka in napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 10.15 Novoletna pustolovščina (RTV Zagreb) — 11.15 Otroški filmi (RTV Beograd) — 12.15 Novoletni koncert (Evrovizija) — 13.30 Smučarski skoki (Evrovizija), 15.30 Iz starega v novo leto (RTV Ljubljana) — 16.00 Revija na ledu (Evrovizija) — 17.00 Thula — nizozemski film, 17.30 Civilna zaščita — filmska komedija, 18.30 Novoletni TV magazin, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Buddenbrookovi nadaljevanje in konec, 21.20 Moda in balet, 21.55 Shenandoah — serijski film, 22.20 Roka ob roki — Zabavno glasbena oddaja TV Sarajevo, 22.40 Izgubljena roža — oddaja narodne glasbe TV Sarajevo, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.30 Glasbena komedija, 19.00 Roka ob roki, 19.20 Izgubljena roža (RTV Sarajevo) — 19.50 TV spored, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK

2. JANUARJA

10.10 Veseli tobogan, 11.10 Soseba-musical, 12.00 Narodna glasba, 12.30 Ponovitev novoletnega sporeda (RTV Ljubljana) — 13.30 Novoletni spored (RTV Skopje) — 16.30 Ukradenno spanje — pravljica, 16.50 Nove dogodivščine Huckleberryja Finna, 17.20 Sport v letu 1969, 18.00 Novoletni spored RTV Beograd, 19.00 Svet na zaslonu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Ubijalci stare gospe — angleški film, 22.00 Za vse otroke sveta, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Kronika, 17.45 Propagandna oddaja (RTV

Zagreb) — 17.50 Svet v letu 1969 (RTV Beograd) — 18.50 Novoletne čestitke, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SOBOTA

3. JANUARJA

16.45 Fidlfađl — lutkovna predstava, 17.30 Hokej Medveščak: Jesenice (RTV Zagreb) — 19.20 Svet v letu 1969, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 TV magazin (RTV Zagreb) — 21.35 Rezervirano za smeh, 21.55 Novi rod — serijski film, 22.45 TV kašipot, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA

4. JANUARJA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 9.30 Pet minut po domače, 9.35 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Propagandna oddaja, 10.50 Otroška matineja, 11.35 TV kašipot... Sportno popoldne, 16.00 Otroški cirkus Bilja Smarta (Evrovizija), 18.10 Flandrijski pes — ameriški film, 19.50 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Humoreska (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Sportni pregled (JRT) — 22.05 Rezerviran čas (RTV Ljubljana) — 22.10 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Mehanik priporoča

Vozilo je stalo dlje parkirano na prostem ali pa v hladni garaži. Moč akumulatorja je pozimi slabša. Ko zaganjate hladen motor, upoštevajte naslednje. Pred zaganjanjem prižgite luči za okrog 10 sekund. Menjalno ročico prestavite v 4. prestavo in vozilo nekajkrat porinite naprej in nazaj. Potem pritisnite sklopko. (Ne vrtlja za vsa vozila, npr. motoklč) in motor vžgite. Zaganjajte na kratko (okrog 5 sekund), če vam prvi poizkus ni uspel.

Novoletno darilo šoferjem

Za reševalce nagradne križanke razpisuje uredništvo Glasa 10 nagrad in sicer:

1. nagrada	200 N din
2.-3. nagrada	100 N din
4.-10. nagrada	50 N din

Rešitve pošljite v uredništvo Glasa Kranj, Trg revolucije 1 do 10. januarja, in sicer vsako v svojem ovitku z oznako: **NAGRADNA KRIZANKA**. Izid žrebanja bomo objavili v sredo, 14. januarja 1970. Želimo vam veliko uspeha pri reševanju.

Leto 1969 je bilo kar uspešno. Da v 1970. letu ne bi bilo slabše!

● Anica Aleš, študentka: »Z letom 1969 sem kar zadovoljna. Najlepše spomine imam na potovanje po Avstriji in Nemčiji. V letu 1970 želim videti Ameriko in Indijo.«

● Milan Čop, mizar: »Pravkar umirajoče leto je bilo zame uspešno. Veliko sem se veselil in zabaval. Ker rad delam z mladino, me posebno veseli, da je delo jeseniškega mladinskega kluba končno le steklo. Zato želim, da bi klub delal tako še naprej, da bi ga uspešno vodil in s tem ustregel mladini.«

● Janez Bohinc, natakari: »V letu 1969 sem moral veliko delati, le da je bilo denarja bolj malo. Gostje so bili solidni. Želim, da bi bili takšni tudi v prihajajočem letu. Najbolj bi pa bil vesel, če bi mesto pod Mežakljo končno dobilo pokrito drsališče.«

● Albina Grebenšek, delavka: »Z letom 1969 sem zadovoljna. Posebno zato, ker sem se vselila v novo stanovanje. V 1970. letu si najbolj želim zdravja.«

● Polde Podlogar, upokojenec: »Zelo sem srečen, da sem letos dobil novo stanovanje. Danes, 26. decembra grem zadnjič na delo. Potem pa v zaslužni pokoj. Če sem ga že uspel dočakati, želim vsaj to, da bi prihodnje leto in še dlje v miru užival.«

● Marija Stular, natakari: »Letos sem bila izredno zadovoljna. Tako osebno, kakor tudi v službi, saj smo imeli veliko gostov, kar pomeni, da smo dober lokal. In kaj si želim v letu 1970? Da bi tako živela kot letos, da bi bilo veliko gostov, še več kot letos, posebno pa me veseli, da bo dobila gostilna Stari Mayer novo, moderno

Zasedena silvestrska noč

Na Gorenjskem bo na novoletno noč prav tako veselo, če ne še bolj kot je bilo leto prej. Skoraj po vseh gostiščih, hotelih, počitniških domovih in planinskih kočah so organizirali prijetna čakanja leta 1970 ob dobri jedi in pijači ter glasbi.

V zadnjem trenutku je na Gorenjskem moč dobiti še kakšen prostor za silvestrovanje. Težje pa je najti prenočišča, saj so v turističnih središčih kot je na primer Bohinj, oddane tudi vse privatne sobe. V soboto, ko smo vrteli telefon, je bilo še nekaj prostora v tehle hotelih na Gorenjskem:

● Kranjska gora — Nekaj prostora je še v Porentovem domu.

● Škofja Loka — Gostišča in restavracije v Škofji Loki, kjer so organizirali silvestrovanja, so že vsa oddana, tako restavracija v Nami, Krona itd. Zaseden je tudi Lubnik ter Loška koča na Starem vrhu. Nekaj prostora je bilo v soboto še v gostilni Pri mostu in na Loškem gradu. Na Sorški planini v Litostraj-

ski koči ni več prostora, prav tako ne tudi na Trebiji.

● Kranj — V soboto je bilo v vseh privatnih gostilnah, ki so organizirale silvestrovanja z glasbo, že zasedeno. Tudi prenočišča med novoletnimi prazniki na Jezerskem, na Kravcu in v Predvoru so bila že oddana. Za silvestrovanje pa je bilo v soboto še nekaj prostora v Delavskem domu in restavraciji Park, na Šmarjetni gori ter v hotelu Jelen.

● Tržič — Prostor je še v restavraciji Pošta v Tržiču, v restavraciji Deteljica. Prostor je tudi v restavraciji na Ljubelju.

In še to. Letos ne bo silvestrske predstave v kranjskih kinematografih.

Veseli trgovci

Ob rojstvu 1962. leta so Veseli trgovci (vsi so bili namreč trgovski pomočniki, odtod tako ime) igrali v triu. Kmalu so prerasli v kvintet, vendar imena niso spreminjali, čeprav je od prvotne zasedbe ostal le vodja ansambla trobentač Vinko Janežič. Razen njega igrajo danes še: klarinetist Matija Koritnik, kitarist Miro Peršin, kontrabasist Blaž Peter in harmonikar Lojze Osterman. Priključila se jim je še mlada pevka Vida Bogataj.

Veseli trgovci so vključeni v KUD Prežihov Voranc iz Zaloga pri Cerkljah. Za seboj imajo že vrsto nastopov doma, igrali pa so že v pobratenem francoskem mestu La Ciotat, po vaseh sosednje Koroške ter na Slovenskem večeru v Celovcu. Imajo okrog 30 svojih skladb.

—jk

J. Košnjek

Džon Whitlow je prišel na dopust. Sicer je bilo Džonovo pravo ime Johan Vitler, ampak živel je v Ameriki, zato si je nadel novo ime. Stara mama Hilda, je bila zaradi tega čisto happy in ni je bilo sosed, ki ne bi iz njenih ust slišala da njen Johan ni več Johan, ampak je sedaj Džon. Pripeljal se je z velikim hillmanom. Izposodil si ga je v izposojevalnici, a to je seveda zamolčal.

Z Džonom sva skupaj guli la šolske klopi. Tisto sobotno popoldne sva se po naključju srečala. Obstal je pred menoj, jaz pa sem zijal vanj kot bi srečal Kolumba in ne svojega sošolca Johana.

»Si to res ti, Johan?!« sem vzkliknil in nisem skrival presenečenja in veselja obenem.

»Kot vidiš, sem,« je odvrnil, potem pa še dodal: »Samo ne Johan, ampak Džon!!«

Se bolj sem zijal vanj. »Džon? No, ta je pa dobra,« sem si mislil, glasno pa dejal: »Fant, si se spremenil. Pa rediti si se pričel. Saj te skoraj ne bi spoznal. Kmalu boš imel tak trebuh, kot striptizeta.«

Se sem govoril, on pa me je zviška gledal in samo kimal. Res je bil videti precej drugačen kot sem se ga spominjal.

Beseda je dala besedo in že sva se znašla v »njegovem« avtomobilu. Hillman je res voz in pol in to mi je dal Džon tudi vedeti, a mojim očem ni ušla majhna ploščica, na kateri je pisalo — rent a car —. Moje mišljenje o Džonu je zdrknilo za spoznanje niže, a tega si nisem jemal k srcu. Vozil je hitro, jaz pa sem se čvrsto oprijel sedeža in molčal. Se vedno strmeč na cesto pred sabo, je prekinil tišino:

»Kaj nimate tu nobenega grilla?«

»Kaj si rekel, grill?« sem mu začuden vrnil vprašanje, a v istem trenutku sem že vedel kaj je mislil.

Bil je presenečen: »Ne veš, kaj je to restavracija grill?«

»Ne,« sem odvrnil in naredil nedolžen obraz. »Ne vem, kako naj ti odgovorim,« je dejal. »Grill je grill, to ti mora povedati vse. Pri nas vidiš to na vsakem koraku, tudi jaz imam pri nas tako grill restavracijo.«

»Kje pri vas?« sem se začudil.

»V Ameriki, vendar,« je rekel z glasom, kot da je to samo po sebi umevno.

»Ah, da, oprosti,« sem zamrmral. »Ampak sama beseda da grill mi prav res ne pove dovolj.«

Ponosno me je pogledal. »Pač nisi vajen tega,« je mrdoval. »Jaz preberem grill in že vse vem, sama beseda mi pove dovolj. Kaj več ti res ne morem povedati.«

»Lahko bi mi rekel, da pomeni grill posebno vrsto jedi pripravljenih na žaru,« sem

»Dragi Džon«

dejal in napravil ravnodušen obraz, ker sem videl, da sem ga spravil v zadrego. Pomislil sem na naše gostilničarje. Tudi pri nas se že pojavljajo table z napisi RESTAVRACIJA-GRILL. Polovica teh je Džonove vrste, da namreč ne vedo, zakaj so pisali na tablo grill. »Džon Amerikanec, naši gostilničarji Jugoslovani,« sem si mislil. »Nekaj skupnega pa le imamo.« Nasmehnil sem se tej misli.

V istem trenutku je Džon ostro zavil in obstala sva pred motelom. Vrata avtomobila je zaloputnil s tako močjo, da so se vsi, kolikor jih je pač bilo, obrnili proti nama. Videl sem, da je to hotel, saj se je sila ponosno smehljala.

Ko sva sedela za mizo, sva molčala. Na kaj je mislil on, riš, da se delaš Amerikanca,

ne vem. Vem samo to, da so se moje misli vrtele okrog jedi in pijač, ki jih bova naročila. Pričakoval sem, da se bo Džon iz Amerike dobro izkazal in priznam, da sem se na skrivaj obližnil.

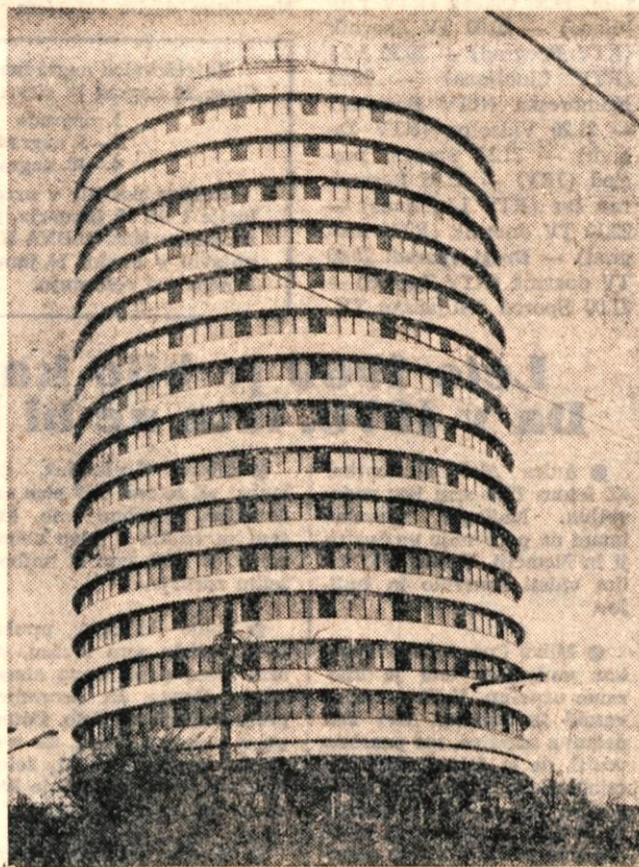
Kazalo je, da sem pravilno sklepal. Natakaraica nama je prinesla, kar sva naročila in tega ni bilo malo. Miza je bila prepolna jedi in pijač, jaz pa sem se mastil, da že dolgo ne tako. Tudi Džonu je teknilo, to sem videl, saj je mlel kos za kosom, da ga je bilo veselje gledati. Govorila nisva veliko, le sem pa tja kakšno besedo. Ko sva po obedu žulila vino, pa se je nekaj zapletlo. Ne vem, kaj mi je bilo. Mogoče mi je stopilo vino v glavo, pa sem bleknil: »Veš, Johan, ne zdi se mi prav, da se tako šopi-

Splošno razorožitev bi najteže izvedli v kameni dobi.

Nekoga pripelje v zapor tudi ravna pot.

Ob sporočilu, da za Luno ni nikogar, so si prizadeti oddahnili.

DROBCI
DROBCI

Silosu podobna stavba je hotel Budapest v Budimpešti. Najboljši, najlepši in tudi najdražji v mestu je. Ima 15 nadstropij, 280 sob in zabavne ter restavracijske prostore, ki so urejeni po zgledu preteklih stoletij. Povsod, razen v baru, igra za zabavo ciganski orkester. Fina noč spanja velja skoraj 150 dinarjev. (Reportažo berite naslednjo soboto.)

ko si vendar Jugoslovani, da nočeš biti več Johan, ampak Džon, da...«

Prebodel me je s pogledom, da so mi nadaljnje besede obtičale v grlu. »Res mislim tako!« sem še končal, a to z zelo šibkim glasom. Tedaj pa je on treščil z roko po mizi, da je vse zažvenketalo. Vsul je name ploho psovka in še sam ne vem, kaj mi je rekel. Preplašeno sem strmel vanj, saj nisem mislil, da ga bom tako užalil. On pa se ni dal pomiriti. Se enkrat je udaril s pestjo po mizi, se dvignil in odšel. Strmel sem za njim in prav dobro sem slišal kako je vžgal motor in se odpeljal. Da nisem bil v ravno rožnatem položaju, mi ni bilo težko ugotoviti. Samo na mizo sem pogledal in ob misli, da bo treba to plačati, mi je bilo vse jasno. Začutil sem, kako mi gredo mravljinici po hrbtu. »Džon se sedajle verjetno smehlja, vozeč hillmana in išče novega prijatelja, sedaj mogoče za v bar, saj najedel se je,« sem si mislil in z veseljem bi mu zavil vrat.

Poklical sem natakaraico in plačal. Ko mi je povedala račun, je malo manjkalo, da... Izpraznil sem denarnico do zadnjega dinarja in zapustil motel z dolgim nosom seveda.

Na prvem ovinku sem obstal in pričel štopati. Kmalu obstane pred mano Opel, nemške registracije. Že sem mislil, kako si bom lomil jezik, ko me šofer povabi prav po domače. Komaj je speljal z mesta, že je pričel govoriti, da je prišel pogledat, kako je doma, da živi v Ameriki, avto pa si je izposodil v Nemčiji, ker je to bolj praktično.

Nezaupljivo sem ga gledal, nato pa vprašal: »Ime vam je Džon, kajne?«

»Da,« je bil presenečen. »Kako pa to veste?«

»Mislim, sem si,« sem dejal, nato pa prijel za kljuko in dodal: »Prosim, mi hočete ustaviti. Izstopil bil!«

Začudeno me je gledal in ustavil.

Ko sem zopet stal na trdnih tleh, sem se globoko oddahnil. »Tako bo ceneje,« sem si dejal.

»Da, da, dragi Džon, tebi je uspelo, dobro si me potegnili,« sem brundal predse in brusil pete proti domu.

Od tistega dne, ga nisem več videl, pa tudi nobenemu »Džonu« ne zaupam več.

S. Knific

AVTOPNEVMATIKA
VELOPNEVMATIKA
TEHNIČNI IZDELKI
NARAVNO USNJE
UMETNO USNJE
KEMIČNI IZDELKI

Sava
Sava
Sava
Sava
Sava
Sava
Sava

IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

63

»Ni bilo treba niti celotnega doma,« govori Srebrnič, »pa je lahko že sleherni bojevnik za delavsko in ljudsko stvar spoznal, da v tem domu še naprej vlada socialna beda in socialna nepravilnost. Sleherni, ki je pričakoval, da bo zavladovala v tem domu pravičnost, je bil lahko hitro razočaran. In razočarani, ki je terjal uresničitev ljudske pravice, je bil ob nasilju, s katerim so udarili po njem, ne samo enkrat, marveč dvakrat razočaran. In bo ostal, dokler si svoje pravice ne bo vzel sam. Vzel brez ministrov Kristana in Prepeluha, brez nujnih oprod in drugih priveskov meščanstva, ki si je prisvojilo oblast in si jo hoče utrditi, da bi slovenski delavec in slovenski kmet s svojim delom in znojem bogatila tudi novo nastajajočo gospodo in ne samo tuje denarne in veleposestniške gospode, ki jo je nova slovenska gospoda vzela v zaščito. Vzela zato, ker brez kapitala te, tuje gospode nova slovenska gospoda ne more ne živeti, ne sama obogateti. Sodrug dr. Tuma je že pred prevratom ob ustanavljanju tako imenovanih narodnih svetov popolnoma pravilno predvidel tak protidelavski in protiljudski razvoj, pa so ga opljuvali za narodnega izdajalca, kakor zdaj nekateri iz Ljubljane pljuvajo na nas. Naj pljuvajo. Nekoč bodo ti pljunki padli nanje, saj se bo morda prav kmalu pokazalo, kdo je hotel in terjal resnično svobodo za slovensko ljudstvo in kdo samo zase, za svojo obogatitev, za svoje sebične koristi...«

»O saj se je že pokazalo,« molče pritrjuje osamljeni gost.

Prav to je tisto, kar je njega, Maistrovega bojevnika, v 'svobodni domovini', iz katere se je v začetku julija skupaj s pesnikom Lovrenčičem pritihtotalil, najbolj bolelo in motilo. Vse, kar

o nasilju, bedi in težkih razmerah na oni strani demarkacijske meje govori Srebrnič, je resnica.

»Toda tudi tu ni raj. Mimo tega pa je še nevarnost, da nas bodo hoteli nasilno poitalijančiti, če bo ostalo pri sedanjih mejah. Ne, to ne sme ostati, ne sme,« bi osamljeni gost kljub temu, da Srebrničevemu navajanju ne more oporekati, najraje vstal, odprl vrata v salon in s krikom ustavil Srebrniča, naj neha gnati vodo na italijanski mlin s predvidevanji, da bo beograjska vlada na zahtevo antante in Wilsona klonila pred Rimom, in zahteval, naj spregovori tudi o italijanskih namenih in nasilju, revščini, ki jo ljudstvo trpi in ki ni nič manjša kakor v kraljevini SHS.

Toda Srebrnič govori tudi o tem prav tako neprizanesljivo, kakor je govoril o delavskih in kmečkih razmerah na Kranjskem in Štajerskem. Sicer pa je o tem govoril že prej, le da sedaj govori tudi o nekakšnih fašističnih skupinah, o nekakšni fašistični organizaciji, ki se je pojavila v Trstu pod vplivom fašistične organizacije, ki jo je v Milanu ustanovil že pred vojno izključeni socialist Benito Mussolini, svojčas znan po političnem stremuštvi in samozvanstvu v stranki, s katerim se je bil nekaj časa povzpel celo do položaja urednika osrednjega italijanskega socialističnega časnika »Avanti«, zdaj pa zbira okrog sebe razne deklaracije, demobilizirane podoficirje in oficirje, nezadovoljne, ker si s svojo udeležbo v vojni niso obdržali med vojno pridobljenih podoficirskih in oficirskih položajev, skratka, dobro plačanih mest, zdaj pa so delomrzni, ki jim je pod čast, da bi se vrnili v svoje vasi h kmečkemu delu. Drvijo za Mussolinijem, ki jim obeta izpolnitev vseh želja, če se bo s svojo stranko dokopal do oblasti. Mimo tega pa ta exsocialist ribari tudi med delavci in se pred njimi še vedno imenuje socialist, prav tako kakor se imenuje pred meščanstvom najbolj gorečega nacionalista v vsej Italiji.

»Pri nas med socialistično organiziranim italijanskim delavstvom nima nobenega zagovornika in somišljenika, zato pa jih ima čedalje več v sinovih italijanskih, pred vojno avstrijskarskih meščanskih pridobitnikov, ki bi zdaj vsi radi veljali za trdne italijanske nacionaliste in celo iredentiste. Ne omenjal bi jih, saj so proti tr-

žaskemu organiziranemu proletariatu brezpomembna sila, da bi lahko v mestu uveljavili svoje nasilje. Zato pa se zatekajo k zahrbtnim pobalinskim napadom. Prav včeraj so napadli skupino mladih izletnikov, večinoma otrok italijanskih in slovenskih socialistov, ko so se vračali v mesto z izleta. Nekega, še ne dvanajstletnega fantiča so potolkli do nezvesti, tako, da še zdaj niha med življenjem in smrtjo. Policija pa, kakor smo lahko pričakovali, storilcev zahrbtnega napada še vedno ni odkrila. In jih najbrž tudi ne bo, ker je na strani nasilja nad delavci — italijanskimi in slovenskimi. To govorim, ker je tudi to zgovoren primer, kdo je naš skupni sovražnik, sovražnik našega slovenskega ljudstva, pa tudi italijanskega delovnega ljudstva. Sovražnik je izkoriščevalski meščanski pridobitniški razred na tej strani Adrije in na oni strani, povsod! In sovražnik je tudi tisti, kdor ta razred podpira pri utrjevanju protidelavske in protiljudske oblasti! Proti temu sovražniku se je treba postaviti v bran in mu iztrgati iz rok oblast tam in tostran sedanje demarkacijske črte, ker sovražnik je povsod isti!«

In Srebrnič še govori o skupnem sovražniku italijanskega, slovenskega, jugoslovenskega in vsega delovnega ljudstva na svetu. Govori o podpornikih tega sovražnika, predvsem o socialno demokratičnih voditeljih v Nemčiji in Avstriji, ki so že ob izbruhu vojne izdali zastavo proletarskega internacionalizma in jo zdaj, ko so na oblasti še vedno izdajajo, saj ne uresničujejo delavskih težnj, marveč vladajo v korist pridobitniškega kapitalističnega razreda ali pa sodelujejo v meščanskih vladah kakor slovenska socialno demokratična voditelja Kristan in Prepeluh čeprav je članstvo že dvakrat terjalo, naj odstopita kot ministra in poskrbita raje za to, da se Jugoslovanska socialna demokratična stranka združi z že ustanovljeno socialistično delavsko partijo-komunistov, stremečo k revolucionarni spremembi kraljevine SHS v zvezno delavsko-kmečko republiko.

»Toda tega Kristan in Prepeluh s svojimi somišljeniki in ministerialiisti ne bosta nikoli storila, kakor sem že v začetku svojega govora poudaril in še enkrat poudarjam.

Iz zapisov pokojne Frančiške Krek Hiša, hlev, vezan kozel...

Kmečki stan je bil včasih precej bolj upoštevan kot je danes. Dober kmet z veliko zemlje je imel denar in ugled. Frančiška Krek je o tem zapisala: »Kmetije so bile ponosne. Kdor je bil s kmetije doma, so rekli: On je od stanu. Sinu, ki so ga določili za naslednika na domu, so že pravili: Ta bo na vrbju.«

O ugledu posameznih vaščanov pa je naša zapisovalka iz Luše v Selški dolini takole napisala:

»Nekaj moč je bilo zlo uglednih. Tak moč je včas v družbi kaj rekel in ljudje so si njihove besede zavselej zapomnili in pripovedovali. Nekdo mi je rekel, da takih moč zdaj ni več na svetu.

Tudi nekatere žene go bile imenitne in ugledne. Imenitne žene so včasih z usti delale — če so se kaj začudile ali kaj videle posebnega — nekak šum, kakor: fit, fit, fit, fit. In so znale s svojim nastopom napraviti, da se jim je to prav podalo in jih povzdignilo.«

Zapiski Frančiške Krek o gospodarskih in stanovanjskih objektih kmetije so zelo skopi, vendar jih nekaj le najdemo v njenem zvezku. Na strani 45 je zapisala:

»Kmet je imel več gospodarskih poslopij. Hišo, hlev, vezan kozel, diro za proso sušiti, sušilnico za sadje, su-

šilno jamo za lan. Tudi kaščo so imeli eni posebej in še en hlev za steljo in orodje.

Zdaj pa manjši posestnik stisne vse pod eno streho.

Ce hodijo v hlev iz hišne veže, gre vloga in smrad po vsej hiši. Zase imajo pa premalo prostora, ker tudi klaja pride pod hišno streho.«

Ta skopi zapis je prav zanimiv. Najprej vidimo, da Frančiška Krek takoj za hišo, ki je (bila) tako bivalni kot tudi gospodarski del poslopij kmečke domačije, omenja hlev, da pa sploh ne omenja poda (skednja). Hlev omenja na drugem mestu seveda zato, ker je bil za hišo najpomembnejše poslopje, ker je bila v njem živina — kmetovo največje bogastvo. V Poljanski in Selški dolini (pa tudi drugje v hribovitih predelih Gorenjske) je pod s prostori za shrambo krme navadno nad hlevom. Ne nastopa torej kot samostojno gospodarsko poslop-

je, kakršni so podi po ravninskih predelih, ampak pod skupno streho s hlevom. Tako je tudi v Luši in okolici in po vsej verjetnosti ga Frančiška Krek zato ne omenja. Omenila pa je — na tretjem mestu — vezan »kozel«, kozolec. Dvojni ali vezan kozolec, kakršen je v večini v Selški dolini, medtem ko drugje po Gorenjskem (razen v Bohinju) prevladujejo skoraj izključno enojni ali stegnjeni kozolci, ima razen osnovne funkcije sušenja še drugo, nič manj pomembno funkcijo: funkcijo shrambe živinske krme, včasih tudi funkcijo shrambe raznega orodja, vozov itd. Prav zato takšni dvojni kozolci deloma nadomeščajo pod z odri kot shrambami za krmo. In zato so takšni »toplarji« v vaseh Selške in Poljanske doline bolj praviloma bliže ostalim gospodarskim poslopjem kot stegnjeni kozolci drugje po Gorenjski. Ker je v njih spravljena krma, ki se pozimi rabi vsak dan, morajo biti bliže doma, bliže hleva in poda nad njim, na katerem se krma pripravi.

Krekova piše tudi, da »zdaj manjši posestnik spravi vse pod eno streho.« Vse pod eno streho — to je značilnost, skoraj pravilo, manjših kmetij še ne tako daleč

v preteklosti. Kdor je imel malo zemlje in malo živine, kogar so včasih šteli, denimo, za četrtzemljaka, tisti si ni mogel privoščiti večjega in samostojnega hleva, večjega poda ipd. Tega tudi potreboval ni. Značilen primer takšne stare kmetije, bolje »kmetijice«, je Škoparjeva bajta v muzeju na prostem na Loškem gradu. To so bile majhne, skromne kmetije, neke med bajtarji in kmeti: kakšen hektar ali dva zemlje, kravo ali dve v hlevu, morda nekaj ovac, prašiča, nekaj kur... Vsega ravno toliko, da se je družina, ki je bila včasih največkrat zelo številna, skromno preživela. Tudi bivalni prostori takšnih kmetij so bili skromni: veža s črno kuhinjo, hiša in morda še kamra.

Na takšne domačije »pod eno streho« se gotovo nanaša tudi pripomba F. Krek o neposredni povezavi hišne veže s hlevom; samo vrata so bila vmes. Takšna tesna povezava med bivalnimi prostori za družino in med hlevom je bila včasih prav gotovo pravilo, ne pa izjema. Z živino je imel človek opravka vsak dan, praktično vsako uro, zato mu je morala biti čim bližje. Zapisali smo tudi, da je bila živina kmetovo največje bogastvo. Prav zato je moral bolj pa-

ziti nanjo kot, denimo, na seno na odrih nad podom. Na vseh kmetijah, ki v zadnjem času niso bile več predelane v skladu z novimi zahtevami kmetijstva po zadnji vojni, lahko še vedno opazimo to tesno povezanost med človekom in živino. Primerjajmo samo, kam je s hišnega praga, se pravi, z vhoda v človekove bivalne prostore, najbližje: na pod, v hlev? Odgovor ne bo težak: k prašičem in k živini, se pravi v svinjak in v hlev.

Krekova omenja tudi »diro za proso sušiti«. O njej je zapisala še tole:

»Proso je bilo na diro. In sončni dan se je diro ven izpeljala, zvečer pa nazaj. Zdaj je pa diro podrli in proso na rjuhah suši.«

Dera je izginila, kot je skoraj izginilo proso. Prav tako so z lanom izginile sušilne jame za lan. Tudi kašče kot shrambo za pridelke ni več; prostor za shrambo se je našel v hiši.

A. Triler

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

63

Avtor je pri svojem iskanju naletel na celo vrsto nasprotujočih si legend. Najprej se je govorilo, da je Krüger ob koncu vojne pobegnil prek Švice v Italijo; drugi viri so govorili, da živi kot velebankir v Buenos Airesu; drugi bi zopet radi pričeli svet, da je umrl popolnoma obubošan v Bagdadu, ali pa da se je obesil v britanskem zaporu s pomočjo svoje odeje.

Toda vse to ni bilo res.

Krüger se je kmalu po kapitulaciji Hitlerjeve Nemčije pojavil v Zahodni Nemčiji, natančno povedano, v britanski zoni Nemčije. Medtem ko so angloameriški izvedenci preiskovali tovarno papirja Hahnemühle v Dasselu, ki je za nacistično ponarejevalnico izdelovala poseben papir, je v sobici pri zadnjem stopnišču sedel kalkulator nedolžnega videza: Bernhard Krüger. Štiri leta se je tam počutil brez skrbi in popolnoma varen — natanko do leta 1955, ko je njegov zločin zastaral. Potem je zapustil svoje skrivališče. Privoščil si je celo, da je vložil prošnjo za formalno denacifikacijo, kjer je navedel, da je bil samo »tehnični referent in vodja nekega tehničnega referenta pri uradu VI Reichsaussenministeriuma«. Ugodili. Ker je Krüger od časa do časa tudi prijavljaval svoje bivališče, bi ga bile pravzaprav britanske zasedbene oblasti in dodatno alimirani Interpol lahko našli. Pa tudi nemški policiji ni uspelo spraviti Krügerja v zapor v 120 mesecih, ki so bili potrebni za zastaranje njegovega zločina. To je pripisati vplivnim zahodnonemškim krogom, ki so šteli tega največjega ponarejevalca v zgodovini.

Kakorkoli so ta dejstva čudna, vendar zbledijo pred dogodkom leta 1957. Tega leta je prejel zvezni kriminalni urad, ki ima med drugim tudi stalno zvezo z Interpolom, prošnjo za nameslitev, ki jo ni podpisal nihče drug kakor Bernhard Krüger. Značilno je, da zaradi tega ni prišlo do nobenega škandala, temveč so prošnjo čisto resno obravnavali in končno odklonili. Četudi je bilo njegovo ponarejanje zastarano, so bili tu še vedno njegovi zločini proti človeštvu, ki jih še ni poplačal. Zato si Bundeskriminalamt ni upal uradno vzeti v službo mednarodno razpitega Krügerja. Vendar tudi pregona ni sprožil proti njemu. Razlaga za to je zelo preprosta: V tem uradu sedi nič koliko uradnikov, ki imajo enako preteklost kakor Krüger.

Ko je Krüger spoznal, da vsi njegovi zločini niso zastarani in da njegovo početje in njegovi pomagači niso pozabljeni, in da so mu na sledi, je postal nemiren.

Najprej je zapustil svoje gnezdo in se preselil drugam. Potem pa je zapustil Dassel in razširil govorice, da gre v tujino. V resnici pa se je zatekel v stuttgartsko predmestje Kornthal in se skril pri zdravniku Petru Frützu kot skromen podnajemnik.

Avtor te knjige je o Krügerju zbral v različnih državah nesporno obsežno gradivo in ga januarja 1964 kot prijavo umora predložil pristojnim sodnim organom v Ludwigsburgu. Tamkajšnje tožilstvo pa je to prijavo poslalo dalje zaradi pristojnosti vodji Nordrhein-Westfalske centrale za obdelavo nacističnih množičnih zločinov v koncentracijskih taboriščih.

Medtem je to prijavo povzel tudi tisk. Javnost je postala pozorna. Tako je po šestdesetih dneh deželno državno tožilstvo v Göttingenu vendarle sprožilo preiskavo proti Krügerju zaradi suma umora v koncentracijskem taborišču v Sachsenhausnu.

Preiskava bo poleg tega tudi pokazala — če bo seveda vodena kakor je prav — da je Bernhard Krüger imel spomladi leta 1945 v rokah poleg naročila za izdelavo 500 000 000 dolarjev tudi prvih nekaj tisoč izdelanih dolarjev, klišeje in vse podatke o ponarejevalnem postopku.

Dejstvo je, da je ponarejevalsko orodje SD za ponarejevanje dolarjev izginilo in ga doslej niso našli. Dognano je tudi, da so imeli ta material nazadnje v rokah oficirji SD. Dejstvo pa je tudi, da je ameriška, britanska in francoska policija že leta 1949 registrirala več pojavov ponarejenih dolarjev. Iz Londona so kmalu sporočili: »Obstaja domneva, da ponarejevalci uporabljajo klišeje, ki so jih izdelali nacisti med vojno. Medtem ko so se po vojni našli klišeji za izdelavo vseh drugih valut, jih za izdelavo ponarejenih dolarjev ni bilo mogoče najti. Ponarejevalci, ki imajo po vsem svetu razporeno organizacijo, so baje spravili v promet ogromne količine od 50- do 500-dolarskih bankovcev, ki jih skoraj ni mogoče razlikovati od pravih.«

Ponarejanje dolarjev se je po tajnih poročilih Secret Servicea med leti 1947 in 1949 pojavilo sočasno v sledečih državah: Franciji, Belgiji, Holandiji, Švici, Avstriji, na Finskem in Norveškem, pa tudi že v ZDA.

* Zvezni kriminalni urad

(Nadaljevanje)

Naslednji borec je bil naše gore list, ki se ni dal oplasti od nesreče svojega predhodnika. Na videz neokretni bicek se je bliskovito zapravljal proti njemu, ga v hipu povajal po pesku in začel divje obdelovati. Spet je moral posredovati poklicni torero, da je rešil nesrečnika pred najhujšim. Gledalcem pa še ni bilo dovolj in krvooločno so se drli: »Oleee! Oleee! Klici so spodbudili še tretjega borilca, da se je podal v areno. Toda sedaj je bik, kot bi odrezal, postal miroljuben in nič na svetu ga ni moglo pripraviti do tega, da bi ponovno napadel. Videti je bilo, da ta dan z amaterji noče imeti nobene opravke več. S hudobnimi očesci je izpod čela oprezal samo za pravim torerom, toda tudi temu ni bilo več do boja.

Cas do prihoda plesalcev flamenga smo preganjali s pokušanjem ocvrtih rib s španskimi olivami, srebanjem vina in ogledovanjem lepih počitniških hišic s čednimi vrtovi in obveznim poma-

od brega na dolgo pot med obalami Afrike in Evrope. Od otoka Malte nas je ločilo še troje noči in dva dneva nepretrgane vožnje. Pluli smo s polno hitrostjo v upanju da bomo hitrejši od viharja, ki je prihajal za nami z Azorskega otočja. Prvi sunki silovitega vetra so kmalu pokopali naše upanje. Kot na ukaz so oživel vsi predmeti na ladji, ki se je začela opotekati z leve na desno, naprej in nazaj. Po mizah v jedilnici so v ritmu poplesavali krožniki in kozarci, pribor, pepelniki in vaze. Opohtekal se je tudi natak s polnim pladnjem. Kot pijani smo taval po zakleti ladji, dokler se nismo spravili v najvarnejši horizontalni položaj. Medtem ko smo se krčevito oklepali posteljnih stranic, je moral kapitan s svojim moštvom zastaviti vse znanje, da je kmaril pono-relo ladjo. Veter in morski tokovi so ovirali plovbo v tolikšni meri, da se je poraba pogonskega goriva povečala na 650 kilogramov na uro ne glede na prevoženo razdaljo. Razburkano morje

di tokrat. Prestrašeni in izmučeni smo 27. oktobra zapluli v najlepše naravno pristanišče Evrope, na Malto. Malteško otočje leži v najožjem delu med obalama Afrike in Sicilije. Zaradi lege v osrednjem delu Sredozemlja Malta od leta do leta pridobiva na pomenu kot turistična posebnost. Malteško otočje ni zanimivo samo za turiste. Sem prihajajo arheologi, geologi, zgodovinarji, ekonomisti in politiki. Kaže, da je Malta ostanek številnih pogorij, ki so pred tisočletji povezovala Evropo z Afriko. V tem obdobju naj bi bilo Sredozemlje s sladkovodnimi jezeri prepredena pokrajina. Najboljši dokaz za to trditve so številne jame in votlina Ghar Dalam, v kateri so raziskovalci odkrili okamenela vodne ptice in velikanke, pred tisočletji izumrle živali. V tem starem podzemeljskem rečnem koritu so odkrili tudi praprebivalce otoka. Odlično podnebje je vzrok za dobro ohranjene preostanke. Sledovi megali-tične kulture, ki se je razvijala 3000 do 2000 leta pr. n.

Na Kanarske otoke

rančnim drevesom. Namesto obljubljenih plesalcev so nam po dolgotrajnem čakanju podtaknili odsluženo pevko in pretegnjenega suha otroškega videza. Neenaki par je ob spremljavi katanjet in brenkanju kitar ognje-vito odplesal svoj flamenco.

Poparjeni in razočarani smo se pozno popoldne vrnili v Malago. Preostali čas smo porabili za ogledovanje mesta, pisanje in nakupe. Tu se je nudila zadnja priložnost za nabavo dobre vinske kapljice in to priliko smo temeljito izkoristili. Na ladjo smo prihajali podobni potujočim vinskim trgovcem. Na naše presenečenje se je zaradi oseke morsk gladina v času naše odsotnosti tako močno znižala, da smo se na palubo drčali domala po hrbtih prek skoraj navpično postavljenih ladijskih stopnic. Najbolj neugnani so ponovno izplezali na kopno, da si ogledajo še nočno življenje mesta. Nekateri so si privoščili pravi flamenco v dobrem lokalu, drugi so se zadovoljili s sprehom pod palmami in po mestnih ulicah. Nad zasanjanim mestom je tesno obdana od starih patricijskih hiš bedela lepo osvetljena katedrala. Z milimi zvoki so udarci ure z visokega zvonika oznanjali, da se izteka skopo odmerjeni čas do odhoda. V osamelem pristanišču je že čakala naša ladja, da dvigne sidro. Iz polteme so se izluščile postave zadnjih prišlekov, oživele so palube, zagrmeli stroji, da se je prej črna voda srebrno zapenila okoli ladijskih bokov. Odrinili smo se

je premetavalo ubogo »Jugoslavijo« kot orehovo lupino. Motorji so delali z vso zmogljivostjo in slišati je bilo zopno kovinsko hreščanje ladijskih vijakov, ki so se vrteli v prazno. Veter se je neugnano podil čez krov, da je cvililo med jambori. Po palubah in stopniščih so se razlivali curki morske vode. Med debele deževne kaplje so udarjali slepeči bliski, spremljani z votlim grmenjem. Po ladijskih hodnikih je odmevalo od strahotnega treskanja in loputanja, ladja je hreščala in ječala v vseh sklepih. V kuhinji se je s treskom razbijala posoda, kozarci so se zvenketaje drobili. V kabinah so tleskala vrata omar, izpadali so predali, težki stol je neutrudno potoval sem in tja, divje so plesali po mizi raztreseni predmeti. Kovčki so s treskom padali s polic, da se je vsebina razletela po vseh kotih in obenem z drugo ropotijo hrupno romala od stene do stene. Polasčale so se nas bolne misli. Ali bomo srečno prestali to dolgo noč brez konca? Kakšne so možnosti za rešitev iz mrzlih valov, če bi se ladja začela potapljati? Kako udobno bi bilo za »zalujoče ostale«, če bi nas pogoltnilo morje, saj bi jim prihranili izdatke za pogrebne slovesnosti in nagrobnik. Imeli smo lepo prilžnost da zaključimo naše krožno potovanje, predelani obenem z ribicami v škatli sardin, serviranih nekje na obali Sredozemlja. Toda morsk bog Pozejdon s svojim trirogom nam je prizanesel tu-

šetjem, so bistveno ohranjeni do današnjih dni. Ta otok je postal »Sveto mesto Antike« in prava zakladnica za arheologe. Veličastni templji, izza katerih se dvigajo nove cerkve, so posebnost otoka. Privlačna sila teh predzgodovinskih spomenikov se je še povečala z edinstveno najdbo iz kamna oblikovanih malikov in reliefov. Obsežna zbirka vaz, orodja iz kamna, okrasje in drugi ročno izdelani predmeti predstavljajo kulturno dediščino tistega časa. Znanje starih rokodelcev vzbuja občudovanje in zavist sodobnih umetnikov.

Zaradi edinstvene lege in zavarovanih pristanišč so Malto že v prvih stoletjih naše ere obiskovali mogočni narodi. Po izročilu je bil otok najprej zaseden od Feničanov, ki so veljali kot vzorni pomorščaki in trgovci s predmeti iz stekla in bronu. Po kronološkem redu so za Feničani prišli Kartaginci, Rimljani, Arabci, Normani, Anžujci, Argonci in Kastiljci, ki so v 15. stoletju osnovali znani Red sv. Janeza Jeruzalemskega ali Red Malteških viteзов. Leta 1798 je otok osvojil Bonaparte.

(Se nadaljuje)

Ani Bizjak

Peter Jovanovič riše za vas

— Le kaj mi bo kupila mama za novo leto

Ta pijanost je nevarnost

Hodila sem v drugi razred osnovne šole. S prijateljico sva se vračali domov. Močno je snežilo. Nenadoma zagledava v snegu obrise stopinj in polno krvi. Obe sva se močno prestrašili. Hodili sva še nekaj časa, kar zagledava moža, ki je nepremično ležal na tleh. Spal je. Sošolka mi je rekla: »Pojdiva naprej.«

»Vida, jaz ne upam,« sem ji odgovorila.

»Reva!« je vzkliknila, »Grem pa prva jaz.« Ko je

naredila nekaj korakov, je mož vstal. Od strahu so se nama po licih ulile solze. Začel je hoditi, toda bil je tako pijan, da ni vedel, kje je. Midve sva začele teči. Nisva se upali ozreti. Prihiti sva do prvih hiš in rekla sem prijateljici: »No, zakaj nisi šla naprej?« Postala je rdeča in odgovorila: »Če sem se pa tako prestrašila.«

Irena Dolhar,
6. razred
os. š. Staneta Mlakarja,
Šenčur

Kmetič veselo na polju živi

V naši vasi sta dva velika kmeta. Večkrat sem že pomagala, zato dobro poznam njuno delo.

Spomladi kmetič navozi gnoja na polje, preorje njivo, seje žito ter sadi krompir in zelenjavo. Čez leto okopava, pleve in rahlja zemljo. Jeseni žanje plodove svojega dela. S polj odpelje

koruzo, krompir, peso, zelje... Ima tudi poln hlev živine, ki jo je treba vsak dan hraniti in napajati. S tem se preživlja. Vesel je, kadar je letina dobra.

Matija Šavs,
3. razred
os. š. Matija Valjavec,
Preddvor

Ded pripoveduje

Zunaj brije veter in breze se mu priklanjajo do tal, mi pa sedimo ob topli peči in poslušamo dedka. Le-ta ždi za mizo, si z roko podpira sivo glavo, puha dim iz oguljene pipe in pripoveduje.

»Dobro vem, jeseni je bilo. K nam so prišli v črne plašče zaviti možje, imeli so velike nosove, teman pogled in vsi so šepali na eno nogo. Prosjačili so. Ta je povprašal za kruh, oni za kislom mleko, a ga jim nismo dali. Še celo senik jim nismo odprli. Odšli so. Oče se je razveselil, toda prezgodaj. Šepavci so bili očitno poslani od samega satana. Pet pedit od hiše so nas prekleli in urekli.

Ob žetvi, ko so bile kašče in skrinje že skoraj polne.

je na strehi začelo nenadoma ropotati in cviliti. Slišali smo proseče glasove. Stiskali sem se k peči in davil me je strah. Tudi drugi so postajali nemirni. Ko so glasovi narasli in postali neznosni, nam je skoraj zastal dihanje. Na vrhu so imeli štrahovi pravi pravcati ples. Pokradli so nam vso zalogo pridelkov in zažgali hišo. Oče nam je iz starih desk zbil kočo in v njej smo nekaj časa, dokler vsi skupaj nismo odšli služiti, živeli brez prebite pare.«

Tako je ded končal eno izmed svojih pripovedi o »resničnih« dogodivščinah, ki jih ni bilo malo.

Anka Guček
8. razred
os. š. Matija Valjavec
Preddvor

Bila sem v Kropi

Kropa je stara gorenjska vas. Njeni prebivalci so zelo prijazni in gostoljubni ljudje. Od vsepovsod prihajajo k njim turisti. Privabljajo jih krajevne znamenitosti in izdelki kroparskih kovačev.

Nedavno tega smo se s šolo podali v Kropo. Sli smo peš iz Podnarta. Kmalu nam je pogled obvisel na okrašenem napisu, ki opozarja, da se bližate gostilni. Bili smo presenečeni, ko smo vstopili v okusno opremljeno sobo. Po stenah je viselo mnogo svečnikov. Sedli smo, gostilničar pa nam je postregel s toplim čajem. Potem smo si ogledali še staro slovensko peč, postavljeno v majhni koči in muzej. Osivel gospod nam je razložil, kako in zakaj so uporabljali razstavljene predmete. Kasneje sem v tovarni Uko videla, kako hitro se železo spreminja v razne dele svečnika. Pod

spretnimi rokami delavcev so nastajale najrazličnejše reči. Delavci so nekaterim izmed nas tudi podarili nerabne, vendar čudovito oblikovane železne ostanke. Čeprav neradi smo se čez čas vendarle morali posloviti in oditi na prosto. Toda izlet še ni bil končan. Nismo še namreč videli trgovine, kjer prodajajo prej omenjene kovaške izdelke. Njene police se šibijo pod težo čudovitih, a večinoma zelo dragih železnih predmetov. Privoščila sem si lahko samo majhnega strelca.

Za konec smo si v kinodvorani ogledali dva filma o Kropi in se ob njih dobro zabavali. Zares, to je bil lep izlet.

Sončka Vidmar,
4. razred
os. š. Cvetko Golar,
Trata

Moje veselje

Človek si mora priskrbeti kruh za vse življenje. Delo nekaterih ljudi je težko, vedno so v smrtni nevarnosti.

V prostem času včasih razmišljam o svojem bodočem delu. Vedno začnem sanjati. Ko sem hodila še v drugi razred, me je veselilo postati učiteljica. Že sem si predstavljala, kako me vsi otroci ubogajo. Ampak misel na to sem kmalu opustila. Navdušile so me namreč televizijske napovedovalke z lepimi frizurami. Tudi jaz bi lahko postala napovedovalka, sem si rekla. Da, čisto mogoče je, toda treba bo znati vsaj nekaj tujih jezikov. In kdo se jih bo naučil, sem se vprašala nato. Angleški jezik se mi je zdel med vsemi najtežji. Če bi se ga učila v šoli, bi že šlo. Tako pa... Ne, sem si dejala, končajmo s

sanjarjenjem. Vprašala sem mamico, kakšen poklic mi svetuje.

»Jaz sem se izučila za navadno delavko,« mi je odgovorila.

»Tega pa že ne. Malo več bi pa vseeno rada zaslužila,« sem pripomnila.

Opustila sem vse načrte. Bo že čas odločil, si pravim sedaj.

Martina Podgoršek,
6. razred
os. š. Staneta Mlakarja
Šenčur

Srečno in uspešno novo leto 1970 vam želi trgovsko podjetje Elita, Kranj

Elita
K R A N J

Za prijetno novoletno praznovanje vam je pripravila trgovina **KONFEKCIJA** na Titovem trgu 7 bogato izbiro svečanih ženskih in moških oblek, krznenih plaščev in bovic

Za obdaritev sorodnikov in prijateljev vam nudi **DROGERIJA** na Titovem trgu 23 iz svoje velike zaloge **ZLATA izdelkov 4711** in ostale kozmetike najlepša darila!

PRIMERNA DARILA vezene garniture prtov in servetov, pregrinjala, volnene odeje in vezeno posteljno perilo najugodnejše kupite v specializirani prodajalni **BALA**, Cankarjeva 10

Za nakupe v decembru vas podjetje Elita obdaruje!

**vezenine
BLEED**

Čipke, vezenine. Nosimo jih lahko od jutra do večera, ne da bi se bali, da smo neprimerno oblečeni. Obleka ali bluzi iz zračne čipke nas spremlja ob svečanejših priložnostih, dopoldne za službo in dom oblečemo vezeno bluzo iz bombaža, svile ali sintetičke, v posteljo pa smuknemo v romantični vezeni bombažni spalnici srajci.

Tovarna čipk in vezenin Bled, ki bo v kratkem praznovala 45 letnico svojega delovanja, namerava za spomladansko sezono vključiti v svoj proizvodni program poleg izdelkov iz klekljane čipke ter vezenih trakov in blag še več konfekcijsko izdelanega ženskega in otroškega perila. Del novosti bo potrošniku predstavljenih na tradicionalnem ljubljanskem sejmu mode v januarju 1970.

Nadevana jajca

Če boste novoletno noč preplesali doma, si nikar ne naložite preveč dela s kuhanjem slavnostne večerje. Domačim in prijateljem pripravite hladno pečenko, na primer, in druge jedi, s katerimi si lahko sami postrežejo ob posebej pripravljeni mizi. Na mizo sodijo še krožniki, jedilni pribor in prtički. Pa pijača in kozarci seveda.

Predlagamo vam hladno jed, ki naj dopolni poleg mrzle pečenke in več vrst solat vaš hladni bife. Nadevana jajca pripravite zelo hitro. Skuhate 10 jajc, jih razpolovite in stresete rumenjake v skledico. Umešate 15 dkg masla, dodate poper, gorčico, drobno sesekljano gnjat ter skozi sito pretlačene rumenjake. Po potrebi solimo. Nadev nabrizgate v polovičke beljakov ter okrasite z graham, rdečo papriko, gnjatjo, zelenim peteršiljem itd. Jajčne polovičke so najlepše na solatnih listih.

Družinski pomenki

Kako naj starši pomagajo otroku izbirati poklic?

Mnogo staršev je vsako leto v zadregi, ko želijo in morajo pomagati sinu ali hčerki, ki se poslavlja od osnovne šole in odhaja na poklicno pot. Kako jim lahko sami ne glede na izobrazbo pomagajo?

Ko vstopi otrok v osmi razred, se morda prvič v življenju zave, da čas mineva. Pred njim je namreč zadnje šolsko leto. Pred njim je prvo razpotje v življenju. Sedaj se bo moral bolj ali manj samostojno odločiti za nadaljnjo pot. Takrat se odloča trideset, štirideset let nadaljnega življenja, toliko traja namreč delovna doba človeka. Važno pa je, če se bo otrok odločil pravilno, v skladu z notranjimi sposobnostmi in lastnostmi ter zunanji možnostmi. Kdo bo v tem času svetovalec otroku? Kako in kaj bodo svetovali starši? Kje iskati nasveta in pomoči? Ali bo otrok pravilno izbral in bo v poklicu uspešen? Koliko je treba otroku pri njegovih željah popuščati?

(Dalje prihodnjič)

Marta odgovarja

Marija K. iz Dobrave — Vsakokrat prebiram vaš modni kotic, danes pa vas prosim za nasvet. V dar sem dobila 4 metre blaga, katerega vzorec prilagam. Sem zelo suha in zelo težko izberem zase pravi kroj. Svetujte mi, kakšna naj bo obleka, da se bom v njej dobro počutila in da mi bo pristajala. Stara sem 22 let, visoka 166 cm, tehtam pa komaj 52 kg. Imam svetle lase. Obleko bi nosila za službo. Rada bi le, da bi obleka ne poudarjala moje suhe postave.

Marta odgovarja — Za vašo postavbo so primerne obleke poloprijetega kroja ali dvodelne obleke s kratkimi jopicami. Oba modela, ki sem ju narisala za vas, sta poloprijeta in v princes kroju. Prva obleka je kombinirana z belim blagom in se zapenja na hrbtni strani. Desni model pa je brez barvnih dodatkov, zapenja se zadaj, ima pa okrogel navadni izrez ter nakazane žepe in manšete. Oglejte si, kako je obrnjeno blago.

Koticček za ljubitelje cvetja

Novoletni okras stanovanja

Za novoletni okras stanovanja ni treba kupovati veliko bleščečih okrasov. Lepo jih nadomestijo pozlačeni, posrebreni ali lakirani storžki in orehi. Polikane slamice se blešče kot zlato. Iz njih sestavimo ali sešijemo razne zvezdice. Ob nakupu novoletne jelke izberimo raje jelko, ki iglice dolgo časa obdrži, medtem ko se s smreke vse prehitro začno osipati.

Novoletno mizo lahko okrasimo z venčkom iz smrečja, ki ga poživimo z nekaj pentljami in svečami, sredino pa zapolnimo z lepim sadjem in orehi. Prazno steno poživimo s slikovito smrekovo vejo, s storžki ter zavese z majhnimi vejicami jelke.

Če imate veselje za urejanje lepih aranžmajev za mizo ali steno, lahko pričarate novoletno vzdušje tako rekoč iz nič: s kosom lubja, slikovito korenino, zanimivimi plodovi iz vrta, jelovimi vejicami in elegantno vitko svečo. S pomočjo tanke žice in mahu jih neopazno povežemo v celoto.

PISE
INZ. ANKA
BERNARD

Zdravnik svetuje

Angina

Čutite bolečine v mečih, mrzli vas, slabo se počutite in običajno naslednji dan narašča temperatura tudi do 39 stopinj Celzija. V žrelu se pojavijo bolečine, težko požirate. Bolečine so le na eni strani, šele kasneje na nasprotni oziroma na obeh straneh žrela. Če bolnik močno odpre usta in mu jezik potisnete navzdol z žlico, opazite v žrelu otečene nebnice, ki so pogosto posejane z gnojnimi pikami ali pa obložene z rumeno belimi oblogami. Na vratu pod spodnjo čeljustjo lahko otirate zadebeljene in boleče bezgavke. Tisti, ki so občutljivi za bruhanje, ob angini bruha. Bolečine v žrelu so najmočnejše takrat, ko je splošno počutje že boljše.

Pri otroku, ki še ne more povedati, kaj ga boli, boste na angino pomislili, kadar odklanja hrano, se močno slini, ima zatečen vrat in bruha.

Bolnika z angino mora pregledati zdravnik, da predpiše prava zdravila. Bolnik mora porabiti vsa zdravila, čeprav je že boljši in brez vročine ter že poskuša vstati. Najbolje je jemati zdravila redno 10 dni, ker je po takem zdravljenju manj komplikacij. Zdravljenje s čaji, aspirinom, grgranjem ali lizanjem tablet za razkuževanje žrela je le zamujevanje časa. Včasih po angini opazite na nebnicah posamezne gnojne pike, iz ust prihaja neprijeten zadah, zjutraj pa izkašljate za pšenično zrno veliko kepico rumenega gnoja. To je kronično vnetje nebnic in posledica slabo zdravljenega angine. Tako spremenjene nebnice pa predstavljajo žarišče, iz katerega lahko dobite revmatično vnetje sklepov in srčnih zaklopk ali pa vnetje ledvic. Vsa ta obolenja so zelo resna in čest vzrok invalidnosti, zato je treba imeti angino za resno bolezen.

Operativno odstranimo nebnice le tedaj, ko ima bolnik že katero od naštetih komplikacij in ima kronično vnetje nebnic.

dr. Tone Košir

K pogovoru o najdbi slike, ki je vznemirila ljubitelje Prešerna

Mnogi znanci in neznanci so me v zadnjih tednih povpraševali, kaj mislim o sliki, ki jo je objavil Nedeljski dnevnik dne 22. novembra t. l. in o polemikah v zvezi s to najdbo.

Ker pa študijske razprave o tej sliki še nisem dobil v roke (čeprav mi je avtor prof. Marko Marin obljubil, da mi jo pošlje takoj, ko izide), mi seveda ni mogoče kaj več povedati, niti mi ni mogoče zavzeti kakšnega stališča.

Zaradi tega — da vsaj malo potešim željo bralcev in prijateljev te prešernovske rubrike — sem se odločil, da pred očim nekaj avtentičnih opisov pesnikove zunanosti. Bralec bo utegnil sam primerjati opise s sliko, ki je bila objavljena v ND. Zakaj pa si je ta tednik pridržal vse pravice ponatisa, ni prav razumljivo. Ali niso take stvari last in stvar vsega naroda?

Alenka Prešeren

Pesnikova sestra Lenka je v l. 1881. takole pripovedovala Tomu Zupanu o bratovi vnanji podobi:

Alenka Prešeren, pesnikova najmlajša sestra

»Naj poizkusim podati njegov obraz: Usta je imel majhena. Semtertje so takim ustam rekli, da so sladka in to so bile njegove. Oči je imel France zelo dobre. Ni nikoli rabil očal. Višnjevkaste oči je imel doktor. Bolj na to sivo, kot jih imamo vsi Ribičevi. Obrvi so bile velike in goste. Ostale so črnkaste in mu v boleznih niso sivele kot lasje. Nos je imel malo upognjen. So še stari stric Jožef časih rekli: Ima kljukast nos.

Lase je imel prav kostanja-ste, precej svitli in na rumenkasto so bili, ko je bil mlad. A le toliko rumenkasti, kot je kostanj, več ne. Gosti so bili takrat, prav gosti. V boleznih pa so postali zelo redki in se spreminjali iz konstanjevih v sive. Potem so bili sivi kot ena raševina. Nazadnje je bil v glavo ves bel.

Brado je imel okroglo. Zobe je imel vse dobre. Ni tožil, da bi ga kdaj boleli. — Njegovo čelo ni bilo kaj visoko, a zelo lepo zaokroženo je bilo.

Konfirirati se ni pustil nikoli. (Podčrtal Č. Z.)

Doktor je bil mlad zelo tanek. Proti štirideset letom je postal precej obilen. Zad-

nje čase pa zelo debel. Tako je bilo. — Ni bil pri ta velikih, a ga je bilo več videti, ker je bil nasajen. Ni bil na koncu tako fleten kot poprej, je bil predebel.

Imel je majhene noge v stopalu in pa majhene roke. V hoji se je držal vsklonjen malo v naprej in je noge bolj dričal, kot vzdigoval.

Nosil se je kot drugi: akur-rat tako je hotel imeti, kakor je šega peljala. Poleti je bil v črnem fraku, tudi kveker so taki obleki rekli. Pozimi je bil v suknji. Za ta lepo je imel črno obleko, drugače pa pepelnate, tudi zelenkaste barve. — Na obleko res ni nikoli preveč dal in je ni znal varovati. Lepo narejeno obleko je časih nosil zelo površno.

Ernestina Jelovšek

Hčerka pesnikova je leta 1877. napisala »Spomine na Prešerna«, ki so izšli v knjižni obliki šele l. 1903. Na straneh 4., 5. in 6. čitamo!

Ana Jelovšek, mati Prešernovih otrok

»Ker kmalu ne bode nikogar več, ki bi ga bil poznal in ker tudi nimamo nobene njegove slike po naravi, hočem ga naslikati, kakor mi ga je opisovala mati, ki je trdila, da bi ga še sedaj naslikala, ko bi znala slikati.

Kakor sam pravi, je meril pet črvljev in palcev pet, imel je torej predpisano vojaško mero. Nekoč je tožil:

S svojim krojačem imam križ! Prej, dokler sem bil še suh, je dejal: za tako vitkega gospoda je težko delati. S tridesetim letom sem se začel rediti in s svojim štiridesetim letom sem mu že predebel, ker pravi, da je jako težko napraviti lepo se prilegajočo obleko tako korpulentnemu gospodu.

Prešernov obraz je bil zdravo rudeč in nekoliko od sonca zagorel; čelo belo in ne previsoko, ker je bil zelo bujnih las. Moja mati je trdila, da je bilo to čelo najlepše, kar jih je kdaj videla.

Oči, sive in bolj majhne, je imel le napol odprte. (Podčrtal Č. Z.) Njegov pogled je bil navadno resen in je dajal očem nekaj motnega, vsled česar so ljudje uganili, da gleda temno.

Samo kadar je bil razburjen, vesel ali jezen, zaiskrilo se mu je oko in mogočen žarek je zadel predmet njegove ljubezni ali njegovega srda. Moji materi je rekel, da vidi v dno človeške duše, in nemogoče bi bilo, nalagati ga.

Obrvi so mu bile svetle in košate, nos podolgast in nekoliko zakrivljen, usta majhna, ustnice fine, gorenja je molela nekoliko preko spodnje. Kadar se mu je tresla spodnja ustnica, se je vedelo, da je razburjen.

Brada mu je bila mehka in okrog le s plitvo jamico. Njegov pogled je bil skoro oster, a okrog ustnic je imel potezo iskrene dobrosrčnosti in miline.

Lase, ki so bili zelo gosti, mehki in svetli, temnorjavi, skoro črni, je nosil navadno zelo dolge. Posebno mu je ugajalo, če ga je mati (t. j. Ana Jelovškova; op. Č. Z.) počesala, ker so ga potem zbadali njegovi znanci, češ, da ga je počesalo njegovo dekle. — Prijalo mu je tudi, da mu je moja mati pulila posamezne sive lase, ki so se začeli prikazovati. Večkrat ji je dejal, naj mu jih le populi, kar mu jih je naredila sive. Nekega dne se moji materi ni ljubilo brskati po teh gostih laseh in iskati tedaj še redkih sivih eksemplarjev. Dejala je: Če bi hotela poiskati vse, sive lase, populiti bi morala kar vse od kraja.

Užaljen jo zavrne: Moj bog, meni se pač vsako veselje zagreni! Le čakaj, tudi ti osiviš! In res se je izpolnilo to njegovo prerokovanje še pred njenim tridesetim letom.

Obraz Prešernov je bil podolgast. Hodil ni nikdar pokoncu, ampak bil je navadno nekoliko upognjen. Korakal je naglo. Kadar pa je bil razvnet ali hud, pa je skoraj tekal. Včasih je zopet stopal

neskončno počasi in povešeno. Stopinje so mu bile kratke in goste. In eno nogo je vlekel nekoliko za seboj. In čeprav je bil kmečki sin, imel je majhne roke in noge.

Johana Wohlmuth

Najstarejša od hčerk gostilničarja pri »Pemu« na Tržaški cesti v Ljubljani — ki ji je pesnik tudi nekaj let dvoril, je svoje spomine narekovala Tomu Zupanu:

»Po zunanje je bil Prešeren tak-le:

Pokrit je bil zmerom s cilindrom. A njegov cilinder je bil večkrat robat, kakor malo potlačen.

Lase je imel kostanjaste in goste. Bili so zgoraj nad čelom razdeljeni. Viseli so čez čelo dol. Nazaj za ušesa so bili izpeljani in kravžasti. Svetili so se njegovi lasje, ker je bilo skoro pol belih. Beli po vsej glavi — nad čelom in povsod; ne le pri ušesih, kjer jih nekateri najprej dobe.

Prav take barve kot njegova glava, je bila tudi Prešernova obleka. Temno sivkasta in vsa iz enakega blaga. Svetle obleke ni nosil nikoli.

Johana Wohlmuth-Sadnikar, Prešernova prijateljica

Na ljubljanskem spomeniku so lasje prav narejeni. A oči mu skoraj vedno delajo prevelike. Imel je bolj majhne in bolj drobne in gledal je bolj mižeče. Kakor ljudje pravijo, bi se smelo o njegovih očeh skoraj reči: kakor miš iz moke je gledal Prešeren. Tako je gledal, kakor da bi bilo zmiraj na smeh (Podčrtal Č. Z.)

Nos ni bil velik. Malo je bil zakrivljen, nekako počasno upognjen. Na koncu malo tumpast, a le malo. Na spomeniški sohi se mi zdi nos malo prevelik in malo predolg.

Njegov obraz na ljubljanskem spomeniku je nekoliko preveč potegnjen. Zgornji

oddelek obraza je bil bolj na široko. Tisti kosti pod očmi sta mu precej zelo vun-stali na obeh licih.

Vse skupen njegov obraz je bil poln, bolj okrogel, ovalen. Brade ni imel špičaste. Je bil tudi spodnji obraz bolj širok. Jamice v bradi ni imel.

Kravato okrog vratu je nosil precej visoko. In kakor so jo takrat imeli, da se ni nič vun videla srajca. Kravata je bila zmiraj črna, na zgornjem robu večidel precej vporabljen.

Ni bil velik, menda toliko, kot v pesmi pravi: pet črvljev merim, palec pet (v Prešernovih časih so bile pri nas v veljavi dunajske mere: 1 čevljev je meril današnjih 31 cm in 61 mm, 1 palec je meril današnja 2 cm in 63 mm — potemtakem bi bil Prešeren visok 171 cm in 20 mm; opomba Č. Z.)

Dobro rejen je bil, ko je k nam hodil (to je bilo v letih 1844—46; op. Č. Z.), toda debeluhast — bog varuj — to ni bil. Vendar pa se mi zdi na spomeniku malo bolj tenek, kakor je bil. Bil je bolj čok-at in širokih ramen.

Suknja mu je segala komaj ali pa le do kolen, dalje ne. Ovrtnik pri suknji je bil po takratni šegi širok; njegov zavoljo dolgih las le malo snažen. Na obeh straneh pri žepih suknje so takrat nosili velike odmahljaje. Tudi na njegovi suknji so bila taka lacna.

Podoba iz Poeziji

Brumni bralec si bo že iz teh treh opisov — ki le v malenkostih ne soglašajo — stkali v svojih mislih vnanjo pesnikovo podobo in jo primerjal z različnimi upodobitvami.

A vprašanje je, če je to sploh potrebno? Saj spoznamo najtočneje in najlepšo pesnikovo podobo, če s srcem znova in znova prebiramo njegove Poezije!

Črtomir Zorec

obogatite praznike s skodelico

KAVE

LJUBLJANA

NOVOLETNI POPUST

Od 20. do 31. decembra 1969 prodajamo v naših poslovalnicah v

LJUBLJANI:

Titova 24
Stritarjeva 7
Gospodsvetska 4
Topniška 9

DOMŽALAH:

Ljubljanska 63

naslednje blago z novoletnim popustom:

- EMAJLIRANA IN ALUMINIJASTA POSODA (uvoz iz ČSSR in Poljske)

POPUST **30-40 odstotkov**

- PEČI NA OLJE (domače proizvodnje)

POPUST **10-12 odstotkov**

- HLADILNIKI (G. Naumov in HIMO)

POPUST **45 odstotkov**

Kupcem hladilnikov s področja Slovenije povrnemo potne stroške vlaka ali avtobusa

- VSE IZDELKE TOVARNE GORENJE — Velenje

POPUST **12 odstotkov**

NOVOLETNI POPUST

AMD SKOFJA LOKA

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

Najboljšemu ponudniku karamboliranega avtomobila zastava 750, prevoženih 18.000 km za izključno ceno 6000.— din — dne 7. 1. 1970 ob 16. uri v garaži AMD Skofja Loka, Jegorovo predmestje št. 10. Kavcija 10 %.

Ogled 1 uro pred pričetkom dražbe.

SENTA

skladišče Kranj
Tavčarjeva 31, tel. 22-053
(bivši Exoterm)

VAM NUDI:

- najkvalitetnejšo moko vseh vrst
- testenine »Bačvanka«
- vse vrste živinskih krmil po zelo ugodni ceni

Kompas išče

za svojo restavracijo na Korenskem sedlu

**natakarja
ali natakarico**
z znanjem nemščine.
Prijavite se direktno v poslovalnico na KORENSKEM SEDLU.

OBISČITE GOSTILNO
ZG. DUPLJE

DROPULJIC LIBERAN

kjer vam bomo postregli s postrvimi in specialitetami na žaru.

Lep pozdrav in nasvidenje v Zg. Dupljah.

Gostilna pri
DROPULJIC LIBERAN

Na novega leta ob 5. uri zjutraj

za preganjanje

»mačka,«

ŠTAJERSKA
KISLA JUHA
V HOTELU EVROPA

Komisija za razpis delovnih mest Tovarne čipk, vezenin in rokavic Bled, razpisuje prosto delovno mesto

vodje

finančno računovodskega sektorja.

Pogoji:

- višja strokovna izobrazba finančne stroke s pet let prakse v stroki podjetja
- srednja strokovna izobrazba finančne stroke z deset let prakse v stroki podjetja

Stanovanja ni na razpolago. Prednost imajo kandidati, ki imajo stanovanje v bližini podjetja, z upoštevanjem pogojev razpisa in so večji vodstvenih poslov.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi sredstev za OD.

Prijave z ustrežno dokumentacijo in življenjepisom naj kandidati pošljejo na gornji naslov. Rok za sprejemanje prijav je 15 dni od dneva objave razpisa.

Izkoristite ugodnosti prevoza po železnici

ZA VAŠA POTOVANJA:

- direktne zveze z važnejšimi kraji Evrope
- ceneni, udoben in varen prevoz
- popust 25 % na redno vozno ceno pri potovanju na vikend, pri povratnih potovanjih in skupinskih potovanjih,
- posebno ugodni pogoji za skupinska potovanja mladine

Na potovanju si lahko privoščite počitek in okrepčilo v vozovih spalnikih, vozovih z ležišči in jedilnih vozovih.

Za vse informacije in turistične storitve vam je na voljo ZŽTP Turistično-transportni biro Ljubljana, s poslovalnicami v Ljubljani, Mariboru in Celju.

ZA PREVOZ VAŠEGA BLAGA

- ugoden, hiter in zanesljiv prevoz velikih pošiljk, pokvarljivega blaga, kmetijskih pridelkov, sadja in zelenjave — za kar vam železnica oskrbi posebne vozeve, odprte, zaprte ali vozeve hladilnike
- lastna spedicija za notranji in mednarodni promet Fersped

Preudarno potovati — se pravi potovati z vlakom, predvsem pa, če izkoristite ugodnosti, ki vam jih daje železnica pri potovanjih v skupinah, pri povratnih potovanjih, potovanjih na vikend in na letni dopust.

Avtomobilisti — vaš čas je denar! Na dolgo pot vzemite avto s seboj na vlak. V namembni kraj potovanja boste prišli sveži in spočiti!

Izkoristite ugodnosti potovanja z vlakom — zaupajte svoje pošiljke za prevoz po železnici!

Prodajam

Prodajam svetlo opravo (komplet) za DNEVNO SOBO. Izdelava leta 1961. Žemva, Kranj, Begunjska 6 5970

Prodajam KRAVO simentalno s četrtim teletom, po izbiri. Sp. Duplje 67 6020

Ugodno prodajam novo italijansko PLINSKO PEČ colget. Naslov v oglašnem oddelku 6020

Prodajam 150 kg težkega PRA-

SICA za zakol. Trboje 41, Smlednik 6021

Prodajam PRAŠIČKA za zakol. Primskovo, Krašnova 12, Kranj 6022

Prodajam PRAŠIČKA za zakol. Velesovo 35, Cerklje 6023

Prodajam 170 kg težkega PRAŠIČKA. Moše 13, Smlednik 6024

Prodajam novo SPLOSNO ENCIKLOPEDIJO v hrvaškem jeziku, žepni japonski TRANSISTOR aeiwa in novo OTROŠKO KOLO. Radovljica, Linhartov trg 15 6025

Prodajam PRAŠIČKA za zakol. Lahovče 41, Cerklje 6026

Prodajam 8 let staro KOBILJO in črno DETELJO. Virmaše 48, Škofja Loka 6027

Prodajam več PRAŠIČEV po 200 kg težkih, Kranj, Gorenjesavska 19 6028

Prodajam uvoženo PEC na olje (11.000 Kcal) z vgrajenim ventilatorjem za topli zrak, stoječo LITOZELEZNO BANJO in dva KOTLA za kopalnico. Krelj, Stara cesta 13/II, Kranj 6029

Prodajam električni namizni ŠIVALNI STROJ za 1200 din. Primskovo, Reševa 7, Kranj 6047

Prodajam cca 140 kg težkega PRAŠIČKA za zakol. Avenik, Polče 11 pri Begunjah 6031

Prodajam 14 m BUKOVIH DRV. Poizve se Grad 29, Cerklje 6030

Motorna vozila

Prodajam FIAT 750. Prevoženih 37.000 km. Naslov v oglašnem oddelku 6032

Kupim dobro ohranjene 15-colske GUME, 15 x 6,40. Zg. Brnik 74, Cerklje 6032

Prodajam FIAT 600. Strahinj 70, Naklo 5997

Prodajam dirkalni MOPED na 5 prestav. Maksimalna hitrost 120 km/h. Ogled 4. januarja 1970. Pungart 10, Škofja Loka 6033

Prodajam novo PRIKOLICO za osebni avto, do 800 kg nosilnosti, prostornina 142 x 195. Zg. Besnica 19 6034

Prodajam karamboliran FIAT 750. Polončič, Dobro polje 19, Brezje 6035

Kupim

Kupim komplet ČRPALKO za hišni vodovod. Dalamič Ivan, Brod, Sentvid nad Ljubljano 6036

Stanovanja

Oddam polkletno SOBO s tekočo vodo (tudi zakonecma). Možnost kuhanja. Smledniška 41 a, Kranj 6037

Hrano in stanovanje nudim zdravi gospe ali dekletu za dopoldansko VARSTVO pridnega fantka. Pivk, Ceglunca 32, Naklo 6038

Prireditve

GOSTILNA NA PODRECI želi srečno in uspeha polno novo leto 1970 in vas vabi na SILVESTROVANJE 31. 12. Igrajo VESELI PREKMURSKI FANTJE. 6046

Gostišče pri JANCETU iz Srednje vasi vam želi srečno in veselo novo leto 1970, obenem vas vabi na veselo SILVESTROVANJE. Za ples bo poskrbel trio ORFEJ. Vabljeni! 6044

Vsem gostom 1969 do 1970 želi GOSTILNA ZAJC LAHOVČE srečno novo leto in se priporoča za obisk v letu 1970. Če želite SILVESTROVATI, pridite in dobro se boste zabavali. Igra ansambel PET MLADIH. Vljudo vabljeni — ZAJC 6045

Zaposlitve

ZAPOSILIM mizarskega pomočnika in fanta za priučitev ali pomožnega delavca. Stare Anton, mizarstvo, Zg. Bitnje 186, Zabnica 6004

Na Bledu potrebujemo manjši skladišni prostor cca 30 do 40 m² — v pošte pride tudi večja garaža. Prostor ne sme biti vlažen. Plačamo dobro. Ponudbe pošljite na naslov: Avbelj Peter, Radiomehanika in precizna mehanika, Bled, Gregorčičeva, telefon 77-410, p. p. 35.

ZLATNINA,
SREBRNINA,
DRAGULJI,
URE
IN SPORTNI
POKALI

v priznanih
strokovnih
trgovinah

Georg Pirker

Ze petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgornjem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nemško, italijansko in slovensko. Ljudje vam obračunamo po najboljšem dnevnem tečaju.

Kmetijska zadruga Cerklje na Gorenjskem objavlja

naslednja prosta delovna mesta za delo z nepolnim delovnim časom:

1. zbiralka mleka za Voklo	2 uri na dan
2. zbiralka mleka za Voglje	2 uri na dan
3. zbiralka mleka za Trboje	1 uro na dan
4. zbiralka mleka za Prebačevo	1 uro na dan
5. snažilka upravnih prostorov Voklo	2 uri na dan
6. 2 fizična delavca za nakladanje in razkladanje materiala Cerklje in Voklo	4 ure na dan
7. 3 delavci strojniki za Voklo, Trboje in Zg. Brnik	4 ure na dan

Pogoji za navedena delovna mesta so: 6 razredov osnovne šole, pod točko 7. pa PK Rok prijave za vsa objavljena delovna mesta je 20. januar 1970.

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE

Zahvala

Ob bridki izgubi moža, ata, starega ata in brata

Andreja Aljančiča

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in kolektivom, ki so mu darovali vence in cvetje, mu izkazali zadnjo čast in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo dr. Hriberniku, č. g. župniku Tomanu, pevcem za žalostinke, krajevni organizaciji ZB in sosedom za nesebično pomoč. Še enkrat prav vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena, otroci, sestre, brat in drugo sorodstvo

Podbrezje, 29. decembra 1969

Zahvala

Ob nenadni izgubi našega moža in očeta

Andreja Bobnarja

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno dr. Belehharju, častiti duhovščini za spremstvo, PGD Cerklje, tov. Miklavčiču za poslovljne besede ob odprtem grobu, sindikalni podružnici in sodelavcem Creine Kranj, sodelavcem Iskre, obrat Termoplast, osn. šoli Šmihelj pri Novem mestu za darovane vence, izraze sožalja in za spremstvo na njegovi zadnji poti

Zalujoči: žena Julka, sin Andrej, hčerka Julka z družino in hčerka Cilka z Romanco

Cerklje, Šmihelj pri Novem mestu, 19. decembra 1969

Sprejemem SNAŽILKO — dvakrat tedensko popoldne. Tratnik Mrakova 1, Kranj (Vodovodni stolp) 6039

Ostalo

Obdelovalno zemljo dam v NAJEM, v bližini Praprotnice Police. Ponudbe oddati pod »najemnina« 6040

Na Jelenovem dvorišču pozabljen TRANSISTOR se dobi pri Gril, Kranj, Ljubljanska cesta 1 a 6041

Zbiram barvne ZIDNE KOLENDARJE vseh držav in barvne turistične PROSPEKTE izven Evrope. Plačam po dogovoru. Po obvestilu pridem na dom. Prodajalce sprejemam v delavnikih od 15. do 17. ure. Stirn, Kranj, Gosposvetska 19/II 6042

Obveščam cenjene goste, da bo SAMOPOSTREŽNA RESTAVRACIJA v KRANJU zaprta dne 1., 2. in 3. januarja 1970. Dne 4. 1. 1970 bo restavracija obratovala z običajnim delovnim časom. Vsem gostom želimo srečno novo leto 1970 in se priporočamo za obisk 6043

STOJILKOVIČ ŽIVOGIN, Steklar, ŠKOFJA LOKA, Blaževa 8. Vsem cenjenim strankam želi srečno in uspeha polno novo leto 1970

CURIC MATIJA, expres bife, ŠKOFJA LOKA, Blaževa 1. Vsem cenjenim obiskovalcem želim srečno in uspešno novo leto 1970 in se priporočam

PUCKO GABRIEL, ŠKOFJA LOKA, Blaževa Popravila radijskih in TV sprejemnikov. Vsem cenjenim strankam želim srečno novo leto 1970 ter se priporočam

Kakšen krvni davek v letu 70

Letos je na Gorenjskih cestah tekla kri in kosila smrt kot še nobeno leto doslej. Podatki za celo leto sicer še niso zbrani, točne številke bodo znane po novem letu, vendar se že lahko ob letošnjih smrtnih nesrečah v prvih devetih mesecih zgrozimo. Lani je umrlo v prometnih nesrečah 26 ljudi, letos pa kar polovico več. Otrok je umrlo kar trikrat več kot lani. Kje so vzroki za tako — skoraj bi rekli — množično umiranje na naših cestah, ne samo gorenjskih, saj smo tudi v slovenskem merilu pri vrhu evropske lestvice. In kakšne bodo te številke prihodnje leto? Napovedati jih ni mogoče, lahko pa se predvideva, da ob približno enakih vozno tehničnih pogojih, večjemu številu vozil in večji gostoti prometa ne morejo biti kaj dosti manjše. Lahko bi seveda bile, če... O tem smo se pogovarjali na upravi javne varnosti v Kranju.

Gneča na cesti

Drugo leto na naših cestah ne bo prav nič manjša gneča kot letos, saj je bila gostota prometa letos kar za četrtno večja kot lani. Seveda so »najgostejši« poletni meseci, ko sem prištevamo še milijonski prtok vozil izra meje, vendar pa je bil tudi domači promet letos izredno živahen. Temu je pripomogla še izredno lepa jesen. V najlepšem jesenskem mesecu pa je izgubilo na gorenjskih cestah življenje v prometnih nesrečah 10 ljudi! Ob koncu tedna je bilo v tej lepi jeseni na cestah proti Gorenjski od 10.000 do 15.000 vozil dnevno. Gnečo so povečevali še enodnevni ali dvodnevni italijanski in avstrijski motorizirani turisti. To je približno toliko vozil, kot jih je registriranih na Gorenjskem. Torej tako kot bi v enem dnevu vsa motorna vozila vesoljne Gorenjske zapustila garaže ter se zapodila na ceste.

Ni čudno, če ob takih priložnostih naš kranjski in — kot je znano — neizkušeni voznik izgubi živce.

Naša kranjska in tudi slovenska voznika večšina ni stara več kot deset let. Danes pa ima vozniško dovoljenje vsak peti Gorenjec. Vozniška dovoljenja pa dobivajo vedno novi vozniki. Številka v primerjavi s kakim evropskim poprečjem ni primerljiva, vendar pa je voznika večšina vse te množice voznikov vprašanje zase.

Imam prednost

Nič koliko voznikov je že pokalo od jeze za nedeljskimi šoferji, kot jih radi imenujemo, ko so s polzevo hitrostjo ovirali promet na cesti prvega reda. Pri tem pa so se

»varno« držali leve polovice svojega cestišča ter tako onemogočili oziroma ovirali prehitvanje. Na ta način se je pripetilo že veliko nesreč. Znano je, da se predvsem neizkušeni vozniki trdno drže svoje pravice voziti po svoji levi strani ne glede na dogajanje v prometu. Tak voznik se ne bo umaknil na skrajni rob ceste in tako omogočil prehitvanje vozniku, ki pelje v škarje, pa čeprav temeljni zakon o prometu pravi, da mora voznik preprečiti nesrečo, če je to v njegovi moči. Nasprotno — bliskanje z lučjo, žuganje s pestjo, trkanje na čelo, tako se obnaša poprečni Kranjec v taki situaciji. Da bi se umaknil — nikoli. Podobno je z vozniško solidarnostjo in vljudnostjo, kadar želi voznik s stranske ceste v promet na prednostni cesti, posebno ob prometnih konicah. Marsikateri voznik je spoznal to »solidarnost«, ko je debelo uro čakal in gledal kolono, ki je vozila mimo. Vsak voznik v koloni je še pritisnil na plin, da ja ne bi kolona sprejela novega voznika... Na nekem križišču v nekem italijanskem mestu je spomenik, kjer piše, da je tu preminul ta in ta voznik, ki je imel prednost. Trdovratno se držati te svoje pravice, pomeni včasih izgubiti glavo.

Šola izkušenosti Kranjcev v gostem prometu, v katerem smo se nenadoma znašli, pa bo trajala prav gotovo še kakih pet do deset let. Kolikšen bo krvni davek na naših cestah do takrat, ko bodo vozniki imeli ne samo vozniško šolo, pač pa še šolo izkušenosti, ne ve nihče. Do tedaj pa bomo pri vrhu evropske lestvice po smrtnosti v prometnih nesrečah, pa čeprav je

v nekaterih deželah promet še gostejši. Čeprav je na primer poleti pri nas na naših cestah veliko število tujih voznikov, pa ti kljub našim očitkom, da vozijo divje, povzročijo le neznatno število prometnih nesreč.

Alkohol za volanom

Ko že peremo glavo voznikom, jo dajmo temeljito. Kaj še prometni strokovnjaki očitajo našemu vozniku? Ne zna prilagoditi hitrosti glede na stanje ceste. Jeseni z meglo, mokro cesto, poledico število nesreč naraste. Kasneje se število nesreč zmanjša, kar pomeni, da so vozniki prehodno obdobje prilagajanja uspešno prebrodili. Voznjo pozimi v težjih pogojih začno upoštevati — postanejo previdnejši. Da so vozniki malomarni glede tega, vedo povedati prometni miličniki, ko pregledujejo obrabljenost gum. Z obrabljenimi gumami se ne da varno voziti, to vsak ve, pa vendar vozniki vozijo tudi s takimi. Gum zmanjka v trgovinah le takrat, kadar so vozniki prisiljeni, da jih kupijo — po prometnih akcijah.

Naš voznik — kot je znano — se ne brani alkohola. V zadnji akciji, ko so ustavili 1780 voznikov, jih je vozilo pod vplivom alkohola 72. To pomeni, da vsak peti od starih voznikov vozi pod vplivom alkohola. Zato je tudi nesreč, ki jim botruje vinjenost, precej: nesreče, ki jim botruje alkohol so na drugem mestu. Številka 49 za letošnje prvo polletje ne pove veliko — tolikim nesrečam z materialno škodo nad 500.000 starih din je botrovala vinjenost. Ne da pa se ugotoviti, kolikim nesrečam je tudi botrovala vinjenost — vendar tista neuradna — to je pod 0,5 promila v krvi. Vinjenost pod to mejo ne velja za vinjenost, kot to določa zakon, vendar pa strokovnjaki menijo, da je prav voznik z manj kot 0,5 promila alkohola v krvi najbolj nevaren. Ne zaveda se namreč vinjenosti — pač pa je vesel in uživa v hitrosti in objestnosti na cesti. In nesreča je hitro tu.

Letos je bilo na Gorenjskem odvzetih 1500 vozniških dovoljenj voznikom, ki jih je miličniška patrulja zalotila v vinjenem stanju za volanom. In kaj se zgodi vozniku za tak prekršek? Ne, ne gre za en do šestih mesecev na prisilno delo — na ta način so na Finskem zgradili moderno letališče — kazen zaradi dolgotrajnosti postopka izgubi na učinkovitosti. Razen tega pa se da tudi z občinskim upravnim organom zmeniti za čas odvzema voznškega dovoljenja. V zimskem času marsikdo raje pogrša vozniško dovoljenje kot na primer poleti. Kazni so tako nizke, da ne dosežejo svojega namena,

zaradi preobremenjenosti sodnikov za prekrške, pa kazen recimo po enem letu ni tako učinkovita kot bi bila, če bi vozniku odvzeli dovoljenje že na kraju samem, vrnilo pa šele po preteku kazni.

So krivi le vozniki

Pri analizi prometnih nesreč se sicer pokaže, da med njihovi vzroki prevladujejo subjektivni, to je voznikovi, manj pa objektivni — to je stanje ceste, opremljenost ceste, znaki in podobno. Naše ceste niso dobro opremljene, nekatere nevarne točke na naših cestah še vedno povzročajo prometne nezgode. Zimsko vzdrževanje cest ni tako kot bi si ga želeli. Vzrok je seveda v denarju in v tisti znani kitici — za malo denarja, malo muzike. Vzdrževanje cest pa je drago. Nedvomno bi bilo drugače, če bi bil za ceste namenjen ves denar, ki pride od prodaje bencina. Sliši se prelepo — prehodi za pešce bi bili vedno beli, prometni znaki vzdrževani, sneg počiščen s cest in pločnikov še tisti dan, ko bi padel. Vendar pa, za tako čiščenje sne-

ga, ki bi izginil v enem dnevu, bi na primer v Kranju potrebovali 4000 delavcev ali pa drage naprave, ki bi čez leto stale brez dela. Tako bogati za sedaj še nismo — namreč, da bi pozimi in poleti hodili po spodobnih cestah in pločnikih in se vozili po vzorno tehnično opremljenih cestah.

Kaj delati?

Organi prometne milice ne morejo v teh okvirih — namreč stanju in opremljenosti naših cest ter ob zgoraj omenjenih karakteristikah voznikov, zaustavljati krivulje prometnih nezgod. Njihovo delo je kontrola. Zavzemajo se sicer za večja pooblastila. Mandatne kazni so prenizke. Naši vozniki bi se prišli za glavo, če bi napravili večji prekršek in bili zanj kaznovani v kaki prometno razviti evropski deželi! Spremembami temeljnega zakona o prekrških naj bi bile te kazni učinkovitejše.

Preventivne akcije, ki so postale že stalni »psihološki« pritisk na voznike, bodo tudi v letu 1970 eden od ukrepov prometne milice na Gorenjskem.

L. M.

Nesreče zadnjih dni

V petek, 26. decembra, nekaj pred dvanajsto uro je na cesti tretjega reda v Begunjah avtobus Ljubljana Transporta, ki ga je vozil Janez Lah iz Sp. Gorij, povozil Franca Bizjaka, starega 44 let iz Podmeje pri Ajdovščini, začasno v psihiatrični bolnišnici v Begunjah. Nesreča se je pripetila, ko je Bizjak hotel prečkati cesto pred avtobusom. Po še ne potrjenih vesteh je Francu Bizjaku spodrsnilo, tako da je padel pod zadnje kolo avtobusa. Bil je takoj mrtev.

Voznica osebnega avtomobila Tilka Černe z Bleda je v soboto popoldne v Ratečah prehitela pešca. Pri tem je zapeljala preveč v levo in trčila v osebni avtomobil italijanske registracije, voznik Dellamea Ferdinand. Ranjen ni bil nihče, škode pa je za 8000 din.

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE
NA GORENJSKEM

razpisuje

PROSTA DELOVNA MESTA

1. Vodje okoliša

in lastne kmetijske proizvodnje

Pogoj: kmetijski tehnik poljedelske smeri z diplomom in 3 leta prakse.

2. Poslovodje

kmetijske trgovine

Pogoj: VKV delavec v trgovini z 2-letno prakso
KV delavec v trgovini s 4-letno prakso
— prednost imajo moški kandidati, ki poznajo kmetijsko vedo

Poskusna doba za oba razpisna delovna mesta traja 3 mesece.

Pismene prijave sprejema uprava zadruga do 20. januarja 1970.

Nekaj številke:

Do srede decembra letos je na gorenjskih cestah v prometnih nesrečah umrlo 49 ljudi, lani 26. Samo v oktobru je umrlo v prometnih nesrečah 10 ljudi. Od tega je bilo 6 otrok. — Statistični podatki, zbrani za prvo polletje, povedo, da je bilo na Gorenjskem v tem času 1014 nesreč, od tega 175 nesreč z materialno škodo nad 5000 novih din in s telesnimi poškodbami. Dejanska škoda — tako materialna kakor škoda zaradi izgubljenih delovnih dni — ni ocenjena. Je pa velikanska.

Košarkarice Jesenic so bile letos spet republiške prvakinja

Športna kronologija leta 1969

Tudi kolesarji iz Kranja so letos dosegli nekaj pomembnih uspehov. Najbolj sta se izkazala Ribnikar in Zagar

Januar

Smučanje:

Ludvik Zajc je na 17. novoletni turneji dosegel 20. mesto. Na tradicionalnem tekmovanju tekačev v Bohinju se je Alojz Kerštajn uvrstil na 13. mesto. Na Koroško-slovenski skakalni turneji je postal zmagovalec Marjan Mesec. V tekmovanju Po stezah partizanske Jelovice je postal prvak SRS v biatlonu Kobilica iz Gorij. Ludvik Zajc pa je sredi januarja v spominski tekmi za umorjenim predsednikom ZDA Kennedyjem v Lake Placidu (ZDA) zasedel odlično tretje mesto. Med alpinisti pa se je ob koncu meseca najbolj odrezal Blaž Jakopič, ki je zmagal na mednarodnem slalomu v Morginsu.

Sankanje:

Resman (Begunje) in Osovnikova (Tržič) sta postala prva SRS, med dvosedi pa S. Zupan-Lombar (Begunje).

Keglanje na ledu:

Jeseničan Piber je osvojil v Celovcu naslov evropskega prvaka v bližanju in zbijanju.

Namizni tenis:

Teran in Pavličeva sta postala prva SRS.

Februar

Smučanje:

Na republiškem prvenstvu v tekih na Jezerskem je med mlajšimi člani zmagal Kalan (Gorje), med članicami pa je bila najboljša Repinčeva iz Bohinja. V štafetah pa so bili najboljši med člani tekači iz Gorij, med članicami pa je prvo mesto dosegla ekipa Partizana iz Bohinja. Na državnem prvenstvu v tekih v Delnicah pa sta postala prva med člani na 30 km Kerštajn, med člani na 15 km Mlinar (oba Jesenice). Na prvenstvu SRS v slalomu in veleslalomu na Krvavcu pa je v obeh disciplinah zmagal Andrej Klinar. Marjan Mesec pa je v Zireh osvojil naslov državnega prvaka v skokih. Jaka Reš pa je v tem mesecu postal zmagovalec 12. tekmovanja za Mavrovski memorial v teku na 30 km. Na 8. pokalu Vitranc v Kranjski gori pa se je od naših alpincev najbolje uvrstil v veleslalomu Blaž Jakopič (37.), v slalomu pa Andrej Klinar (27), velik uspeh pa je zabeležil Alojz Kerštajn v teku na 15 km za pokal Kurikkala v Cortini (7.). Na državnem prvenstvu v alpskih disciplinah v Kranjski gori pa so naslove osvojili: v smuku in veleslalomu Blaž Jakopič, v slalomu in kombinaciji pa Peter Lakota. Na generalki za svetovno prvenstvo v klasičnem smučanju v Strbskem Plesu (CSSR) je bil na srednji skakalnici od naših najboljši Zajc (10.), na veliki pa Stefančič (27), v teku na 15 km se je Kerštajn uvrstil na 27., v teku na 30 km pa je bil Kobilica kot najboljši Jugoslovčan 40. V klasični kombinaciji pa je Blejčan Ambrožič zasedel 18. mesto.

Hokej na ledu:

Jeseničani so v tekmovanju za alpski pokal zasedli drugo mesto in osvojili 13. zvezdico na državnem prvenstvu.

Marec

Smučanje:

Na balkanskem prvenstvu v Romuniji je postal Blaž Jakopič prvak v veleslalomu in slalomu, Mlinar pa je bil tretji v teku na 15 km. Marjan Pečar pa je osvojil prvo mesto na prvenstvu SRS v skokih. Na poletih v Vikersundu je bil od naših najboljši Zajc, ki se je plasiral na 13. mesto. V ponovljeni tekmi za prvenstvo SRS v teku članov na 15 km pa se je končal z mrtvim tekom Kobilica in Bavčeta. Peter Stefančič je 23. marca na zaključni dan otvoritvenega tekmovanja na novi 160-metrski skakalnici v Planici s 150 metri dosegel nov jugoslovanski rekord v poletih.

Pavel Kobilica, eden najboljših tekačev tekaškega središča iz Gorij

Plavanje:

Na zimskem prvenstvu Jugoslavije v Beogradu je bil kranjski Triglav 3.

Keglanje:

Triglav je v republiški ligi zasedel prvo mesto, Jesenice so bile 4., Kranjska gora pa 8.

April

Smučanje:

Na mednarodnem veleslalomu na Zelenici je bil od naših najboljši Andrej Klinar, ki se je uvrstil na 9. mesto.

Plavanje:

Pionirji Triglava so bili tretji na zimskem državnem prvenstvu.

Maj

Atletika:

Na tekmovanju za atletski pokal Slovenije je kranjski

Triglav osvojil tretje mesto. Milek je skočil v višino 208 cm na mednarodnem mitingu Alpe-Adria v Ljubljani in zasedel peto mesto.

Vaterpolo:

Na uradnem državnem zimskem prvenstvu so bili mladinci Triglava tretji.

Junij

Keglanje:

Na ekipnem državnem prvenstvu moških je Triglav zasedel drugo mesto, Jesenice pa so bile pete.

Odbojka:

Jesenice so osvojile tretje mesto v drugi zvezni ligi-zahod.

Rokomet:

Kranj je spet dobil republiškega ligaša v moški konkurenci.

Julij

Plavanje:

Triglav je postal prvak tekmovanja za pokal plavalne zveze Slovenije.

Vaterpolo:

Tudi vaterpolisti Triglava so bili zmagovalci pokalnega tekmovanja SRS.

Avgust

Vaterpolo:

Triglavani so postali prvaki druge zvezne lige in se uvrstili v prvo zvezno ligo.

Plavanje:

Triglav je tudi v plavanju pobral v letošnjem letu v skoraj vseh kategorijah prvo mesto na republiških prvenstvih.

Atletika:

Franci Fister se je uvrstil v državno reprezentanco za balkanske igre.

September

Plavanje:

Triglav je zasedel četrto mesto na državnem članskem prvenstvu.

Streljanje:

Franc Peternel je v streljanju s hitro pištolo osvojil naslov državnega prvaka.

Oktober

Košarka:

Zenska ekipa Jesenic je bila prva v republiški ligi.

Atletika:

Franc Fister je postavil nov slovenski rekord v peteroboju.

Keglanje:

Jože Turk je postal republiški prvak.

Smučanje:

Na skakalnici iz umetne mase v CSSR je Peter Stefančič premagal Raško in Wirkolo.

November

Keglanje:

Triglav je bil prvi na prvenstvu SRS v borbenih igrah za člane. Jože Turk pa je osvojil naslov državnega prvaka.

Namizni tenis:

Na republiškem prvenstvu je pionir Triglava Ramovš zasedel prvo mesto.

December

Keglanje:

Triglav je osvojil prvo mesto na državnem prvenstvu v borbenih igrah, ekipa Jesenic pa je bila sedma.

Nagradna križanka

Poglejte 13. stran

		PRVO- ROJENEC	MATI VSEH BOGOV	ATEK	REKAV UKRA- JINI	UPRAVNI ODBOR	KRAPINA	1000 KG	REKA NA SEV. FINSKE	IZBIRA ORGANOV OBlastI	MIZO- ZEMSKA	TUJ DUO- GLASNIK	ŠKILJE- NJE	TEŽKO OROŽJE
	MUDNOST PANASKEGA ČASA LOŠČ, EHAJL													
KLOUKE NEMSKI FILOZOF GEORGE						PEVKA MARIBOR OPERE OTTA	INDIJSKI PRAVILNI PRINC SUROVINA ZA PORCELAN				ČESKI ČASOPIS VDELO	RECEPT VELIKA POSODA		
GAJNA RAZPOKA V USTIH			SKRIVNO RAZODEJE											NAZIVI
INDUSTR. MESTO V PORURJU			ŠTEVNIK KUHINJSKA POSODA					OSTANKI PRI MLETJU OGOREK						
OD ENEGA LETA			IGRALEC MILAN EDVARD KOČBEK					FRANC. REISER ITAL. IGR. VALLONE						
IMENO- VALNIK		TELIČEK KAHENINA IZ AVALE			MEKDANCI PREBIVALEC NARIS KRAJEV IBIDEM							ZENICA NARISA REPUBLIKA		
STARA LEKARN. UTEŽNA MERA			BOLNICA SPLETKARNA							TRD LES ZALADJE KOSI KRUVHA				
UMRLI IGRALEC IVAN				IZ RAELSKI ZUN. MIN. GLAVNO MESTO GRME				FRANC KOČEVAR			STARA MAMA VESTA SVEDRA			
MESTEČE PRI UFI ZSSR		ORGAN AMERISKIH DEZAV TUJE ZEMSKO IME							SEVERNI JELEN ZEMELJ. TEČAJ				OSAM- LJENOST	LOU NA VELIKE MORSKE ZIVALI
PTICA, KI MENDA- BIVALISČE														
STAR AVSTRISKI DENAR				NIKALNI PRISLOV										
TROPSKA OVDAKA														
RIMSKI MUZEJ IN KATEDRALA								TRIGWE PEROCI JUTRANJA PADAVINA NEMSKI PREDLOG				GORA V SVICI ERBIT		
ITALIJ. SPOJNIK		SILICIJ TIP AVTA		DALMAT. ZEMSKO IME KONICA						SLOVENSKI KIDMEVNIK STANE SEVER				
SRBSKO HOŠKO IME			ZNANKA KOZMET. SREDSTVA							KAME- NINA SPONA				
BREZ GOVORA			IZVRŠNI SVET ALIBI		DEL OBLEKE POHOD V NARAVO			ŽUŽELKA NATEGO VANJE				GRSKA ČRKA VODJA ARGOMANTOV		
KEMIČNA SPOJINA			PROGA STARA POVRŠINSKA MERA			RIMSKI CESAR SEKSPIREJ KRAJ				DOLOČENE BARVE REKA NA BAVARESKEM				
	EVFKA SNOGLIS		RASTLINA- NADAV				AORIST 100				ALFRED NOBEL			SKRIPNI KONCI CELINE
	REKAV SVICI										ZARJA RADIJ			
					RIMSKA BOGINJA VESKEČE KISIK				SLOVENSKI PIANIST BANTOV VEZNIK					
											PROTI (TUJKA)			